

Sveiki, sulaukę 2000-ųjų metų!

*Apmastymai, pasitinkant neeilinius
Naujuosius Metus*

GLOBALIZACIJA IR MES

Gediminas Kijauskas, SJ

Baigiame paskutinįjį šio šimtmečio dešimtmetį. Jaučiame, kad jau gimsta naujas pasaulis. Šio dešimtmečio pradžioje Rytų ir Vidurio Europoje griuvo komunizmas. Su juo baigėsi ir pasaulio politinio gyvenimo pasidalinimas į dvi stovyklas. Toks pat likimas ištiko ir ekonominę santvarką, dalinusią pasaulį į kapitalistinę ir socialistinę ekonomiką. Atsisveikindami su antruoju tūkstantmečiu ir žengdami į trečiąjį, norime suvokti, ką gi mums žada ateitis, koks bus tas naujasis pasaulis?

Praeitą rudenį Argentinoje, Paranoje kalbėjo Čikagos kardinolas Francis George apie dabarties iššūkius Bažnyčios misijai. Jo pateiktos mintys – reikšmin-

gos ir mums.

Vietoje "šaltojo karo", trukusio keturis dešimtmečius, ateina nauja santvarka, vadinama globalizacija. Ši nauja pasaulio santvarka veikia tautas, atskiras institucijas ir asmenis. Mums, kaip lietuviams ir krikščionims, svarbu pažvelgti į šios naujos pasaulio santvarkos poveikį, priimant tai, kas gera ir kilnu, ir kovojant prieš jos trūkumus bei blogąsias pasekmes.

Globalizacija

Kas yra ta globalizacija? Teigiamiausia prasme, globalizacija ateina su viltimi ir pažadu, jog žmonija, apgyvenusi visą planetą, gali rasti gilią vienybę ir darną. Žvelgiant į Žemę iš kosminių skrydžių aukštumos, nesimato politinių pasidalinimų. Vaizdas iš erdvėlaivio kalba apie gilią vienybę. Iš tolumo nuotolio Žemė atrodo tik kaip tamsiai mėlynas apvalus šviesulys.

Globalizacija vienu metu apglėbia ir draugė suveda laiką ir erdvę. Ji sujungia žmones ir vietas. To žmonijos istorijoje dar nėra buvę. Kartais tų ryšių gausa žmones užgožia ir net pavergia. Galvojame apie kompiuterį, Internetą ir World Wide

Web, kurių dėka pasaulis (žmonės, įvykiai...) suvedamas draugė, tarsi visi susėdėtų prie vieno stalo.

Šie reiškiniai pasidarė žmonijai įmanomi dėl kelių priežasčių.

Pirma, greita pažanga susisiekimo bei susižinojimo technologijoje. Prieš du dešimtmečius paplitę asmeniniai kompiuteriai, o prieš dešimtmetį įvesti World Wide Web ir Interneto ryšiai. Šiuo keliu galima greitai perduoti daug informacijos. Tokia galimybė labai greitai ir lengvai susisiekti daugybei žmonių bei institucijų išryškėja globalizacijos pagrinduose. Informacija vis labiau prieinama didesniai žmonių skaičiui.

Antra, globalizaciją žmonės vis labiau pradeda pajusti ekonominėje plotmėje. Greitas pasikeitimas informacija ir kapitalu prekybai leidžia vystytis greičiau ir intensyviau. Išryškėja nauja ekonominė santvarka – pasauliniu mastu vykdomas rinkos kapitalizmas. Jį vis mažiau ir mažiau beprižiūri kultūros ar valdžios institucijos. Jis apjungia daugiau, negu bet kada. Pasirodo ir kitas netikėtas reiškinys. Nežiūrint, kad globalizacija turi galimybę pagerinti visų žmonių gerbūvį, praraja tarp mažos grupelės turtingųjų ir vis didėjančio skaičiaus varguolių darosi vis platesnė. Todėl ir galimybė visus sujungti šioje naujoje ekonominėje santvarkoje baigiasi tuo, jog susijungia tik labiausiai privilegijuoti – tiek turtinguose, tiek ir varginguose kraštuose.

Trečia, išryškėja politinės pasekmės – tautos ir valstybės sumenkinimas. Komunikacija peržengia tautines sienas. Globalinė rinkos ekonomika mažina valdžios kontrolę, menkina tautos ir valstybės svarbą bei galią. Be to, ekonominės sutartys tarp tautų sudaro grupuotes, kurios silpnina tautinį suverenitetą. Tautos ir valstybės greitai neišnyks, bet jų galios ir vaidmuo keičiasi.

Ketvirta, išryškėja poveikis kultūrai: komunikacijos technologija, apjungianti vis daugiau žmonių formuoja

Žiema Cleveland Heights apylinkėje. G. Juškėno nuotr.

savotišką "globalinę kultūrą". Jai būdingas vartotojiškumas: didžiausias dėmesys skiriamas maistui, rūbams, pramogoms. Daug tokių vartotojiškų bruožų kilo iš Šiaurės Amerikos: McDonald's hamburger, Coca-Cola, T-shirts, sportbačiai, rock muzika, vaizdajuostės ir filmai. Nors ir įvairiai šiuos ženklus žmonės supranta pasaulio kultūrose, tačiau jie sąlygoja bendrą kultūrinę kalbą, ypač pasaulio jaunimui. Su gausėnėmis kultūrinėmis gėrybėmis bei jų veikiamu gyvenimo būdu atsirado ir savotiškas abejingumas, abejonė, ar žmogaus protas pajėgus pažinti tiesą. Gal ir keista, bet pomodernistinis įvairumas veda į kultūros suvienodinimą. Kyla klausimas, ar suvienodintos naujojo liberalaus kapitalizmo formos patarnaus asmeniui, vietoj to, kad asmuo tarnautų ekonomikai?

Kultūrinės globalizacijos viską apimanti galia griauja meno, muzikos ir net kalbos formas etninėse kultūrose. Argi nesiskundžiame, kaip svetimžodžiai užgožia mūsų spaudos puslapius? Jei anglų kalba virsta globalizacijos kalba, kaip apsaugosime lietuvių kalbą nuo svetimžodžių? Prisipažinkime, jog kai kur be svetimžodžių galime apsieiti, o kai kur jie net yra reikalingi. Taip yra visose kalbose. Kurio keliu mes eisime?

laikyti prieš globalines jėgas, yra pabrėžti ir išryškinti savosios kultūros savitumą, papročius, religines tradicijas. Kai kuriais atvejais toks savojo individualumo iškėlimas priveda prie aršių kovų, o taikinga sąveika tarp kultūrų sukuria daugiakultūres šalis, kaip, pavyzdžiui, Australija, JAV, Kanada.

Kaip vertinti globalizaciją?

Pirma, šiandien nuo globalizacijos nepabėgsime. Ji turi ir savo teigiamų bruožų bei tikrų vertybių. Jas reikia pripažinti. Antra, iš karto pasmerkti globalizaciją irgi netikslinga. Žvelgiant iš evangelinio taško, visos kultūrinės apraiškos pasirodo kaip dvi-prasmės, neaiškios. II Vatikano Susirinkimas kvietė Bažnyčią užmegzti pokalbį su šių laikų pasauliu.

Pozityvūs reiškiniai

Pirmoji globalizacijos pozityvi galimybė: ji padeda pasauliui pilniau apsijungti. Per ryšių ir transporto technologiją galime tapti tikrai suvienyta žmogiškąja šeima. Katalikų Bažnyčiai tai labai svarbu. Popiežius Jonas Paulius II nuolat kviečia pilniau išgyventi žmogiškąjį solidarumą.

Antrasis globalizacijos pozityvus bruožas: ji suteikia

(Nukelta į 5 p.)

2000-ųjų metų vizija. Dail. Rimo Laniausko piešinys

Girdėta iš Vilniaus

• **PREZIDENTO ŽODIS.** Kūčių vakarą Prezidentas V. Adamkus palinkėjo, kad "tikėjimas, atjauta, išmintinga viltis lydėtų mus ir mūsų šeimas. [...] Šį vakarą ir visados raskime savyje vidinės tvirtybės, ir mūsų šventės bus šviesesnės".

• **ŠIRDIES CHIRUGIJOS KLINIKA – LIETUVOS PASIDIDŽIAVIMAS.** Atnaujinta Vilniaus universiteto Širdies chirurgijos klinika - reikšmingas įvykis visos Lietuvos gyvenime. Lapkričio 17 d. iškilmingai atidarytos trys operacinės ir 14 lovų turintis pooperacinės slaugos skyrius. Pasak prof. V. Sirvydžio, tai yra visų Širdies chirurgijos klinikos žmonių bei šią kliniką sukūrusio ir ilgą laiką jai vadovavusio profesoriaus Algimanto Marcinkevičiaus darbo ir pastangų įvertinimas. Per 36 klinikos gyvavimo metus padaryta daugiau kaip 15 tūkstančių širdies operacijų. Tai vienintelė vieta Baltijos šalyse, kur ypač sunkiai sergantiems žmonėms daromos širdies persodinimo operacijos, pritaikyta dirbtinė širdis.

• **KARIAI NEBEGAUNA PINIGŲ.** Krašto apsaugos ministerijos pranešimą, kuriame teigiama, jog du trečdaliai Lietuvos kariuomenės karininkų ir liktinių dar negavę lapkričio mėnesio atlyginimų. Pasak pranešimo, "Lietuvos telekomas" dėl neapmokėtų sąskaitų jau išjungė telefonus Panevėžio, Šiaulių, Utenos ir Vilniaus apskričių rinktinėms. Netrukus telefonai gali būti išjungti ir kitiems kariuomenės junginių štabams ir daliniams. "Lietuvos energija" dėl skolų taip pat grasina išjungti elektros energijos tiekimą. Dėl dalinių išskolinimų kreditoriai teismams teikia ieškinius. Teismai prietis mokėti delspinigius ir teismo išlaidas, ir tai dar labiau blogina finansinę kariuomenės padėtį. Dėl nevykdomo šių metų valstybės biudžeto krašto apsauga yra gavusi tik 72 proc. šių metų biudžeto numatyto finansavimo.

• **BOKŠTAS – KALĖDŲ EGLUTĖ.** Vilniuje nušvito didžiausia pasaulyje "Kalėdų eglutė" - lempučių girliandomis nusagstyta Vilniaus televizijos bokštas. Sumanymas paversti 326,47 m aukščio televizijos bokštą "Kalėdų eglė" įgyvendintas Lietuvoje pirmą kartą.

• **ORVIDŲ MUZIEJUS NERŪPI.** Viliaus Orvido muziejus prie Salantų, Žemaitijoje, neturi analogų Europoje. Gaivalingą ir stulbinantį akmens skulptūrų pasaulį žmonės laikė savotišku pasipriešinimo režimui simboliu. Atkūrus nepriklausomybę, nepajudinta nė piršto, kad muziejus išliktų. Valsybei nerūpi skulptūrų ir viso muziejaus apsauga. Skulptūros ir toliau vagiamos, vežamos, o likusias atklydę barbarai išvarato ar suskaldo. Praėjo septyneri metai nuo Viliaus Orvido mirties, o sodyboje gyvenanti sena jo motina ir brolis Jonas neišgali prižiūrėti muziejaus. Niujorke gyvenantis kino režisierius ir poetas Jonas Mekas, paskelbė rūsų pareiškimą, kaltindamas Vyriausybę ir Kultūros ministeriją, kad leidžiama naikinti vieną iškiliausių Lietuvos ir Europos meno kūrinių. Neseniai Orvidų sodybą apžiūrėję specialistai iš Karališkosios Britų architektūros akademijos buvo sužavėti ir Londone ketina surengti konferenciją apie V. Orvidą ir jo skulptūras.

• **PASAULIO ČEMPIONAS - VAGIS.** Iš Klaipėdos areštinės paleistas pasaulio sportinių šokių čempiono "Žuvėdros" ansamblio narys, 21 metų Marius Plioraitis nespėjo pasidžiaugti laisve, rašo "Lietuvos rytas". Po devynių valandų nuvykęs į Plungę, iš mokamos aikštelės jis bandė išvažiuoti anksčiau pavogtu automobiliu. M. Plioraitį buvo sulaikę Klaipėdos policininkai, tyrę vagystės ir turto prievartavimo bylą.

• **KRYŽKALNIO KRYŽIUS.** Prieš pat Kalėdas Kryžkalnio kalva pasipuošė iš tolo matomu 14 metrų aukščio kryžiumi. Projekto ir sumanymo autoriaus Vlado Laurinavičiaus teigimu, kryžius buvo sukurtas vien geros valios žmonių aukų ir darbo dėka. Ant kalvos stovintis krikščionybės simbolis sukurtas per porą metų ir yra visos lietuvių tautos dovana. Jį kūrė beveik dvidešimt žmonių.

• **NETEKTYS.** Eidama 95-uosius metus, gruodžio 16 d. Los Angeles, CA mirė rašytoja Petronėlė Orintaitė-Janutienė. Per savo gyvenimą rašytoja nudžiugino skaitytojus beveik keturiomis dešimtimis knygų: novelių, apsakymų, eilėraščių, apybraižų rinkiniais, romanais, kūrinių jaunimui ir vaikams. Po Atgimimo Lietuvoje pakartotinai išleisti P. Orintaitės romanai "Paslėpta žaizda", "Erelių kuorai", atsiminimų ir apybraižų rinkiniai "Ką laumės lėmė", "Liepalotų medynuose", apsakymų, apsakų, poezijos knygos. Šiemet lietuvių rašytojų draugijos valdyba už knygą "Būk žmogus, Žabuli!" P. Orintaitę apdovanojo 1999 metų literatūrine premija.

Sulaukęs 97-erių metų, gruodžio 15 d. Detroite mirė išeivijos lietuvių veikėjas, teisininkas, Lietuvos savanoris kūrėjas Stasys Šimoliūnas. Nuo 1949 m. jis gyveno JAV, dirbo Jungtinių Tautų pabėgėlių organizacijoje, buvo pirmasis JAV LB Detroito apylinkės valdybos pirmininkas, vadovavo kitoms išeivių organizacijoms. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

SAUSIS

Europos Sąjungos valstybės pradėjo naudoti bendrą piniginių vienetą – eurą. Jo monetos ir banknotai nuo 2002 m. bus naudojami prekyboje. Iki tol euras bus naudojamas tik akcijoms, atsisakymams asmeniniais bei kelionių čekiais ir kredito kortelėmis.

Sausio 6 d. sesiją pradėjo 106-asis JAV Kongresas. Nemaža grupė politikų paskelbė apie savo ketinimus kandidatuoti į JAV prezidento vietą.

Ekonominė krizė ištiko Braziliją, kuri sausio 13 d. nuvertino savo realą, tuo sužadindama trumpalaikį spekuliacinio kapitalo judėjimą.

Popiežius Jonas Paulius II sausio 22 d. aplankė Meksiką, o sausio 26 d. St. Louis mieste jį sutiko ir pasveikino prezidentas B. Clinton.

JAV Senatas sausio 7 d. pradėjo prezidento B. Clinton pašalinimo iš pareigų, procedūrą, apkaltinęs jį melavimu ir trukdymu teisingumui. Baltųjų Rūmų advokatai sausio 11 d. atsakė, kad kaltinimai prezidentui – nepagrįsti. Net jei pavyktų rasti juos patvirtinančių įrodymų, tai jo kaltė nėra tokia didelė, kad prezidentą reikėtų pašalinti.

Sausio 19 d. kreipdamasis į tautą, prezidentas pabrėžė labai gerą ekonominę šalies padėtį, kuri sąlygojo biudžeto perteklių. Visuomenės apklausos parodė, kad amerikiečiai mano, jog prezidentas gerai atlieka savo pareigas.

Sausio 13 d. vienas garsiausių krepšinio žaidėjų profesionalų Michael Jordan paskelbė, kad jis, jau sulaukęs 35 metų, pasitraukia iš aktyvaus sporto.

Sausio 24 d. Jordanijos karalius Hussein sosto įpėdiniu paskyrė savo sūnų princą Abdullach vietoje anksčiau tą titulą turėjusio brolio Hassan.

Sausio 24 d. Tarptautinis olimpinis komitetas paskelbė, kad išaiškintas kyšių ėmimo skandalas. Šeši komiteto nariai gavo kyšių iš Salt Lake City Olimpinio žiemos žaidynių komiteto ir parinko tą miestą 2002 metų žiemos žaidynėms. Iš Tarptautinio komiteto buvo priversti pasitraukti Čilės, Kongo, Ekva-

ŽVILGSNIS Į PRAEJUSIUS METUS

doro, Sudano, Kenijos ir Mali atstovai.

VASARIS

Vasario 6 d. prasidėjo karas tarp Etiopijos ir Eritrėjos.

Kongo respublikoje (buv. Zaire) prasidėjo ginkluotas sukilimas prieš prezidentą Laurent Kabila. Sukilimo vadas Ernest Wamba die Wamba paskelbė, kad jis žygiuoja į Kongo sostinę.

Vasario 7 d. mirė Jordanijos karalius Hussein. Jo laidotuvsė dalyvavo JAV prezidentas B. Clinton ir trys buvę šios šalies prezidentai: Gerald Ford, Jimmy Carter, George Bush. Dalyvavo Prancūzijos prezidentas, Vokietijos kancleris, Britanijos sosto įpėdinis princas Charles, Rusijos prezidentas B. Jelcin.

Brazilija susitarė su Tarptautiniu valiutos fondu, kaip gelbėti į ekonominę krizę patekusią šalį ir gavo naują 42 milijardų paskolą.

Turkijos agentams pavyko Kenijoje sugauti kurdų organizacijos vadą A. Ocalan. Tačiau jo areštas visame pasaulyje sukėlė kurdų protestus ir demonstracijas.

Senoje pilyje, netoli Paryžiaus vasario mėnesį vyko Jugoslavijos ir Kosovo albanų derybos dėl albanų – serbų santykių ir provincijos ateities.

Vasario 12 JAV Senatas balsavo dėl prezidento pašalinimo iš pareigų. Balsai pasidalijo: 50-50. Pašalinimui reikėjo dviejų trečdalių (67) balsų. Prezidentas pareiškė, jog jis nepaprastai apgailestauja dėl savo elgesio.

Vasario 23 d. NATO valstybės pažadėjo atsiųsti apie 30,000 karių taikai palaikyti Kosovo krašte. Serbija šį pasiūlymą atmetė. Prezidentas B. Clinton įsakė pasiųsti lėktuvnešį prie Jugoslavijos krantų.

Čikagos miesto meras Richard M. Daley vasario 23 d. buvo perrinktas dar vienam terminui. Už jį balsavo 75% demokratų.

KOVAS

Kovo 1 d. Ugandos nacionaliniame parke ginkluoti plėšikai nužudė 8 užsienio turistus, tarp kurių buvo 2 amerikiečiai ir 4 anglai. Po savaitės Ugandos kariuomenė sunaikino 25 plėšikus. Kai kurie iš jų vilkėjo nužudytų turistų drabužiais.

Kovo pradžioje Centrinę Ameriką nusiaubė nepapras-

tai stiprus uraganas "Mitch". Vien Hondure žuvo apie 6 tūkst. žmonių. Prezidentas B. Clinton aplankė visas keturias nukentėjusias valstybes ir pažadėjo joms Amerikos pagalbą. Vien Nikaragvos atstatymo darbams pažadėta skirti 120 mln. dolerių.

Kovo 12 d. į NATO buvo priimtos trys buvusios Varšuvos pakto šalys: Čekija, Lenkija ir Vengrija. Priėmimo iškilmės įvyko buvusio JAV prezidento Harry S. Truman mieste – Independence, MO. Jose dalyvavo šių valstybių užsienio reikalų ministrai.

Kovo 24 d. NATO karo lėktuvai pradėjo bombarduoti karinius taikinius Jugoslavijoje, nes Serbijos valdžia atsisakė taikiai spręsti tarp serbų ir albanų kilusį konfliktą. Prasidėjo serbų armijos puolimas Kosovo provincijoje. Gyventojai buvo priversti bėgti iš savo namų. Tačiau NATO veiksmus ypač smerkė Rusija. Jai pritarė ir Kinija.

Kovo 26 d. Europos Sąjunga paskelbė, kad palestiniečiai turi teisę įsteigti savo nepriklausomą valstybę.

BALANDIS

Libija balandžio 5 d. perdavė Jungtinių Tautų atstovams du įtariamuosius, kurie padėjo bombą keleiviniame "Pan Am" lėktuve. Lėktuvas buvo susprogdintas virš Škotijos. Žuvo 259 žmonės.

Kinijos premjeras Zhu Rongji balandžio 6 d. pradėjo kelionę po JAV ir Kanadą. Su Amerikos atstovais jis tarėsi dėl prekybos išplėtimo.

Balandžio 11 d. Indija, o balandžio 14-15 dienomis ir Pakistanas išbandė savo vidutinio nuotolio raketas.

Alžyre išrinktas naujas valstybės prezidentas. Juo tapo buvęs užsienio reikalų ministras Bouteflika. Šeši kiti kandidatai pasitraukė dar prieš rinkimus.

Balandžio 15 d. buvusi Pakistano ministrė pirmininkė Benazir Bhutto apkaltinta korupcija ir didelių kyšių ėmimu. Apsigyvenusi Londone, ji paneigė šiuos kaltinimus.

Balandžio 20 d. du – 17 ir 18 metų amžiaus – jaunuoliai užpuolė Columbine aukštesniąją mokyklą Littleton, Colorado valstijoje, nušovė mokytoją ir 12 mokinių, sužeidė daugiau kaip 30. Vėliau paaiškėjo, kad jie buvo suplanavę nužudyti apie 500 žmonių.

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pima klase - \$58 • Oro paštų į užsienį metams - \$110.00. • Atskiros numerio kaina - 70 centų • Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriams prašant - Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašyti rašiniai nespausdinami.

Redakatoriaus skiltis

Palinkėjimai

Kaip jau seniai įprasta, metams baigiantis, išsiunčia-me daugybę laiškų su linkėjimais savo artimiesiems, kaimynams ir bendradarbiams. Ir mūsų kukli redakcija savo ištikimiesiems skaitytojams šių tikrai neeilinių šv. Kalėdų ir Naujųjų - 2000-ųjų metų proga siunčia nuoširdžiausius linkėjimus. "Dirva" kitais metais paminės savo 85-ąjį gimtadienį. Išeivijos laikraščiu, jau tiek metų leidžiamam ne tokiam jau dideliame lietuvių telkinyje, tai iš tikrųjų - nuostabi sukaktis. Už tai didžiausias ačiū Jums, mielieji mūsų skaitytojai, autoriai ir rėmėjai. Ačiū už tai, kad rėmėte savo laikraštį visame ilgame, nelengvame jo kelyje, kad buvote ir esate kartu. Būkime kartu ir 2000-aisiais, ir dar daug metų. Keičiasi skaitytojų kartos, keičiasi ir laikraščio turinys, tačiau yra dalykų, kurie turi išlikti pastovūs. Tai tvirta patriotinė laikraščio pozicija, didžiausias dėmesys lietuvių tautos kultūros puoselėjimui, skaudaus likimo išblaškytų tautos vaikų lūkesčiams, visokerio-pa parama tautos siekiams sustiprinti savo valstybę.

Niekada nevadinkime savęs maža tauta. Visų pirma, nesame jau tokia maža. Pasaulyje yra daug mažesnių tautų, bet niekas neabejoja jų teise išlikti, puoselėti savo kultūrą, rūpintis visų tautos narių gerbūviu. Antra, tautos didybė išreiškiama ne tiek jos narių kiekiu, kiek atliktų darbų reikšmingumu, įnašu į pasaulio kultūros lobyną. Žmonių istorikai jau pradeda įsitikinti, kad lietuvių kalbos žinios padeda įminti ne vieną visuotinės istorijos mįslę. Gaila, kad dar nepakankamai suskaičiavome ir mūsų tautos įnašą į mokslą, daile, muziką, literatūrą, architektūrą, politiką. Kuo greičiau tai padarysime, tuo geriau bus susikalbėti su visu pasauliu. Galėsime ne tik atremti nepagrįstas, o neretai netgi nemokšiškas arba atvirai grobikiškas pretenzijas į mūsų protėvių žė-

mę. Galėsime ne tik atmesti absurdiškus kaltinimus, pasipriešinti bandymams mus apšmeižti, iškreipti mūsų istorijos arba dabarties faktus, bet ir parodyti, kiek esame gražaus ir kilnaus, netgi tikrai didvyriško nuveikę. Nesame niekuo blogesni už kitus, bet privalome pasaulio kultūrai duoti dar daugiau, negu duodame dabar. Mes galime būti dar stipresni pažangos nešėjai, jei žymiai geriau pasirūpinsime jaunosios kartos ugdymu, mokslo tyrimų plėtojimu, tautos šventųjų tradicijų puoselėjimu. Tikrai ne viskas, kas "seną", yra atsilikę ir nebetinkama, kaip ir ne viskas, kas "nauja", yra vertinga ir priimtina.

Ar dažnai susimąstome, kas mes patys esame? Ar ne per dažnai pasiduodame ne visai protingų arba anaipol negeranoriškų tarpusavio kaltinimų manijai? Nors tiek apie tą vienybę kalbėta, bet būtent jos labiausiai trūko ir praeityje, trūksta ir dabar. Keistai nuskambėjo skaudūs senojo Vilniaus universiteto rektoriaus R. Povilionio kaltinimai užsienyje gyvenantiems lietuviams. Juo labiau, kad tie kaltinimai - neteisingi, nesiderinantys su jų skelbėjo pareigomis ir mokslininko vardu. Kam jau kam, o rektoriui turėtų būti gerai žinoma, kad išeivijos lietuviai iš savo labai kuklių santaupų jau ne vieną milijoną dolerių paaugojo Lietuvos mokslui ir menui, tautos švietimui ir ugdymui. Visai neseniai buvo renkamos aukos Lavoriškių mokyklos statybai. Pagaliau, argi parama tik doleriais išreiškiama? Juk išeivija remia Lietuvą ir savo visuomenine, politine ir kultūrine veikla.

Naujaisiais - 2000-aisiais metais reikia labai daug padaryti, kaupiant visas mūsų jėgas, padėkojant kad ir už nedidelę auką arba talką. Nereikia nei išeivijai virš šimto visokių organizacijų, nei Lietuvai 40-ties partijų. Tegu tampa šie neeiliniai metai mūsų susitelkimo metais.

Juozas Žygas

Iki 1999 m. gegužės mėnesio pabaigos, kol G. Vagnorius Lietuvos laivą vairavo, niekas apie nesurinktus mokesčius ar biudžeto skyles nekalbėjo. Tai nereikia, kad jų nebuvo. Tiesiog niekas nenorėjo apie tai kalbėti. Vis buvo kalbama apie gerėjantį gyvenimą, nors 60%-70% žmonių to gerėjimo kažkaip "nesugebėjo" matyti. Kaimas vargo, nes už pieną, cukrinius runkelius ar linus dažnai net pusmečiais turėjo savo pinigų laukti. Tačiau valdžioje esantieji visą kaimo skurdą lengvai išaiškindavo: girdi, kaimas - prasigėręs. Apie tai, kad valstybės ūkis pastoviai smunka žemyn ir kad žmonėms nėra darbų, nebuvo kalbama.

Kalbėta tik apie užsienio investicijas. Parduodant užsieniečiams yra nurodoma, kad jie privalo tam tikras sumas į įmones investuoti. Bet tie investavimai naujų darbų nesukuria, bet dar esamus panaikina. Sutartis pasirašant nebuvo numatyta, kad tos investicijos bus skiriamos automatizacijai. Taip atsitiko su "Telekomu", kuriame jau per pirmuosius metus apie 1000 darbo vietų buvo panaikinta. Kiek panaikinta antraisiais metais, dar niekas nekalba.

VINIEMIAMS - DIRŽO VERŽIMAS, O KITIEMIAMS - PREMIJOS

Aišku, kad Lietuvos įmonės, o dar labiau įvairios ministerijos ir kitos valdžios įstaigos turi keleriopai daugiau darbuotojų, negu reikėtų. Tačiau norint įmonėse darbuotojų skaičių sumažinti, kad jos pajėgtų konkuruoti su Vakarų pasaulio įmonėmis, reikia kurti ir statyti naujas įmones, kurios darbininkų perteklių panaudotų, o ne į gatvę juos paleisti!

Kiek žinau, tai per dešimtį metų valdžios rūpesčiu nė viena darbo vieta pramonėje dar nebuvo sukurta, o sunaikinta gana daug! Ko vertas tik vienas Seimo priimtas neapgalvotas įstatymas, kuriuo nustatomi delspinigių tarifai. Už laiku nesumokėtus mokesčius ar negrąžintas skolas pagal Seimo "pagerintą" įstatymą nustatyti 72 metiniai procentai delspinigių. Toks įstatymas ne vieną įmonę į bankrotą nuvarė arba jos gamybą gerokai sumažino. Norint ekonominį gyvenimą paskatinti, reikia nedelsiant tą įstatymą panaikinti, o delspinigių skolas automatiškai - 80% sumažinti.

Privertus G. Vagnorių iš valdžios pasitraukti, atsivėrė akys, kad gyvenimas ne gerėja, bet kraštas į skolas - jau iki kaklo įbridęs. "Ružavus" akinius į šalį padėjus, buvo pradėta kalbėti apie "diržo veržimą". Apie tai Prezidentas ir Vyriausybė viešai paskelbė:

Prezidentas siūlo dar

šiemet priimti "vargo" biudžetą. Vilnius, gruodžio 17 d. (BNS): "Prezidentas Valdas Adamkus mano, jog siekiant valstybės finansinio, ūkinio ir politinio pastovumo, kitų metų biudžeto įstatymą būtina priimti dar šiais metais".

Gal savaitę prieš šį Prezidento pasisakymą per radiją teko girdėti kitą pasiūlymą. Vytautas Landsbergis sakė, kad ateinančiais metais Seimo nariams reikia pakelti atlyginimą. Už ką būtent jiems vietoje diržo veržimo kelti atlyginimus? Gal už tuos įstatymus, kurie Vakarų kapitalui uždarė duris į Lietuvą?

Atrodo, kad V. Landsbergis yra ne vienas, kuris nežino, kokiam pasaulyje gyvena.

"Prezidentas Valdas Adamkus reikalauja, jog susisiekimo ministras Rimantas Didžiokas viešai pasiaiškintų, kodėl nepaiso Vyriausybės skelbiamos solidarumo politikos. Prezidentas pasipiktino, kad vieniems valdininkams solidarai atsisakant atlyginimo, Susisiekimo ministerijoje valdininkai premijuojami įvairiais priedais ir priemokomis. Kai kuriems ministerijos darbuotojams buvo išmokėtos beveik 100 % pagrindinio atlyginimo dydžio metinės premijos".

Manau, dabar visiems turėtų būti aišku, kur dingsta ne tik biudžeto, bet ir užsienio paskolų pinigai!

Tarptautinių įvykių apžvalga

Policijai apsupus, abu užpuolikai nusišovė.

Balandžio 23-25 NATO valstybių vadovai šventė šios organizacijos 50 metų sukaktį. Ta proga Serbija buvo įspėta išvesti savo kariuomenę iš albanų apgyventos Kosovo provincijos, nes priešingu atveju bombardavimai bus sustiprinti.

Balandžio 27 d. NATO kariuomenės vadas paskelbė, kad apie 700,000 albanų buvo priversti bėgti iš Kosovo nuo serbų persekiojimų.

GEGUŽĖ

Panamoje gegužės 2 d. prezidentė išrinkta buvusio prezidento našlė. Iš trijų kandidatų ji surinko daugiausia balsų - 45%.

Gegužės 7 d. bombarduojant Belgradą, nukentėjo jo centre esančios Kinijos ambasados pastatas. Kinijoje įvyko piktos, valdžios organi-

(Atkelta iš 2 p.)

zuotos demonstracijos, nes šio įvykio metu žuvo 3 kiniečiai. Sužeisti 27 žmonės. JAV karinio dalinio vadovybė aiškinosi, kad buvo naudotasi senais miesto žemėlapiams.

Gegužės 12 d. Rusijos prezidentas B. Jelcin pašalino vyriausybės premjerą Jevgenijų Primakovą. Gegužės 15 d. Rusijos Dūma pareikalavo, kad B. Jelcin pats pasitrauktų iš pareigų ir net grąsino jį pašalinti, kaltindama dėl pralaimėto karo Čėčėnijoje. (Kaip žinoma, karo veiksmams ten vėl atnaujinti)

Gegužės 17 d. Izraelyje rinkimus pralaimėjo dešiniųjų Likud partija, nes darbiečių partijai pavyko sudaryti koaliciją su religinių partijų vadovais. Buvęs kariuomenės štabo viršininkas, dabar tapęs premjeru E. Barak pažadėjo rimtai siekti taikos su palesti-

niečiais ir sekti žuvusio darbiečių vado I. Rabino keliu.

Indijos kariuomenės pajėgos puolė Kašmyro kalnuose įsitvirtinusių musulmonų partizanų būrius. Gegužės 27 d. buvo pašautas Indijos karo lėktuvas, netyčia įskridęs į Pakistano teritoriją. Indija kaltina Pakistaną sukilėlių rėmimu, tačiau Pakistanas tvirtina, kad parama esanti tik moralinė. Gegužės mėnesį vykusius susidūrimų metu žuvo apie 300 žmonių.

Gegužės 29 d. valdžią Nigerijoje perėmė demokratiškai išrinktas civilis O. Obasanjo. Tarp kelių šalies genčių buvo prasidėjusios kovos, tačiau valdžia greit jas sustabdė.

Penkiolikos metų paauglys, pamėgdžiodamas įvykius Colorado valstijos mokykloje, atsinešė į savo mokyklą (Conyers, Georgia) šautuvą ir pradėjo šaudyti. Sužeisti 6 mokiniai.

MOLOTOVO - RIBENTROPO PAKTO PASEKMĖS BEI JŲ LIKVIDAVIMO GALIMYBĖS

Dalia Kuodytė

1

Politikai, politologai, istorikai, nagrinėjantys XX a. Europos ir pasaulio istoriją, pažymi, kad 1988-89 m., žlugus komunistiniams režimams Rytų Europoje, žemėlapyje vėl atsiradus jau primirštomis Baltijos valsybėms, baigėsi "Antrojo pasaulinio karo laikotarpis". Atrodytų, kad automatiškai likviduotos ir pasėkmės, kurias sąlygojo Vokietijos ir Sovietų Sąjungos slaptosios diplomatijos rezultatas – Molotovo-Ribentropo paktas bei jo slaptieji protokolai. Bet ar iš tiesų taip ir yra? Ar tarptautinėje plotmėje pakankamai išanalizuoti ir politiškai bei teisiškai įvertinti 50 sovietinės okupacijos metų Baltijos kraštuose? Ar jų gyventojų patirtys sulaukė pakankamo dėmesio?

1940 metais Lietuva turėjo 3 mln. 560 tūkst. gyventojų, o visose Baltijos valstybėse gyveno apie 10 mln. žmonių. Visi jie tapo nusiakstamo 1939 m. rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais sudaryto nacistinės Vokietijos bei komunistinės Sovietų Sąjungos sandėrio įkaitais.

Kas gi tuomet įvyko? Didžiosios politikos požiūriu, pasaulio galingieji, siekiantys peržiūrėti po Pirmojo pasaulinio karo susiklosčiusią politinių įtakų žemėlapi, pasiekė taikų diplomatinį susitarimą. Šitoje plotmėje, vargu, ar ką nors galėjo dominti, o juo labiau jaudinti trijų nedidelių valstybių – tegu ir Tautų Sąjungos narių – bei tų 10 mln. jų gyventojų likimas. Toks vertinimo būdas, deja, nesikeičia ir niekur nedingsta, kaip nedingsta ir slaptosios diplomatijos metodas.

Visai kitaip problema atsiskleidžia, vertinant įvykius pagal tarptautinės teisės normas, žmogaus teises nusakančių dokumentų šviesoje. 1940 metais visa tai buvo pažeista pačiu grubiausiu būdu: lietuvių, latvių ir estų tautos neteko savo valstybinės raidos formų, kaip vienos iš pagrindinių tautinės egzistencijos užtikrinimo sąlygų. Tokiu būdu buvo paliestas ir nukentėjo kiekvienas šių šalių pilietis, nežiūrint, kokią poziciją okupacijų atžvilgiu jis pasirinko. 1940 metų birželio 15 d., kai į Lietuvą įvažiavo sovietiniai tankai, neabejotinai galime laikyti lūžiu, palikusių randus ne vienos lietuvių kartos sielose.

Įvairiai galime vertinti to meto Lietuvos vadovų pasirinkimus kritišku valstybei ir tautai momentu. Viena aišku: jie tikėjo tarptautine teise, kaip galimybės pasirinkti garantu. Tuomet, kai jau buvo nuspręstas Lietuvos likimas, 1939 m. rugsėjo 1 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona paskelbė neutralumo aktą, kuriame buvo toks punktas: "Lietuvos Respublikos teritorijoje draudžiami visoki veiksmai, kurie pagal bendrai pripažintas tarptautinės teisės taisykles pažeidžia neutralumą." Rugsėjo 17 d. Sovietų Sąjunga ir Lietuva apsikeitė notomis, patikinančiomis, kad Lietuvos Respublika ir Sovietų Sąjunga viena kitos atžvilgiu laikysis neutraliteto politikos. Tačiau ką gi tai reiškė, jei sprendimai jau buvo priimti kitur ir visiškai kiti?

1940-90 metų laikotarpį esame priversti skirstyti ne pagal savo valstybės pasiekimus politikoje, ūkyje ar kul-

tūroje, o pagal išorinius, nuo mūsų pačių nepriklausančius kriterijus, t.y. kaip okupantas keitė okupantą: 1940-41 metai – pirmoji sovietų okupacija, 1941-44 m. nacių okupacija, 1944-1990 m. – antroji sovietų okupacija.

Jau galime pateikti gana tikslūs mūsų netekčių skaičius. 1940-53 m. iš Lietuvos išstremta į Šiaurinės bei Sibiro sritis ne mažiau, kaip 132 tūkst. asmenų. Daugiau nei 70 proc. tremtinių sudarė moterys ir vaikai: apie 50 tūkst. moterų ir apie 39 tūkst. vaikų. Apie 30 tūkst. tremtinių žuvo, apie 50 tūkst. dėl įvairių priežasčių negrįžo į Lietuvą ar grįžę vėl buvo priversti važiuoti atgal į Sibirą. Beje, 1940-41 m. vykusių trėmimų bei areštų pobūdis skyrėsi nuo pokarinių. Okupavus Lietuvą, prasidėjo sovietizacijos procesai, kitaip tariant, "naujos tvarkos" įvedimas. Pirmasis smūgis buvo nukreiptas prieš "liaudies priešus valstybės aparate, kariuomenėje", kiek vėliau – prieš inteligentiją, mokytojus. 1940 m. liepos 7 d. A. Sniečkaus įsakymas labai iškalbingas, su gerai jo esmę atskleidžiančiu pavadinimu: "Priešvalstybinių partijų: tautininkų, voldemarininkų, liaudininkų, krikščionių demokratų, jaunaliuvių, trockininkų, socialdemokratų, eserų, šaulių ir kt. vadovaujančio sąstato likvidacijos paruošiamųjų darbų ir operatyvinės likvidacijos planas". Represijos prieš šiuos asmenis buvo tiesiogiai susijusios su valstybės – tarptautinės teisės subjekto – naikinimu. Po karo – 1945-47 m. kasmet buvo vykdoma po keletą mažesnio masto trėmimų.

PASAULIS IR LIETUVA

* **RINKIMAI RUSIJOJE.** Suskaičiavus 84,03 proc. biuletenių, išankstiniai Rusijos Valstybės Dūmos rinkimų rezultatai: RF komunistų partija (vadovas G.Ziuganovas) – 24,22 proc. "Vienybė" (S.Šoigu) – 23,37 proc. "Tėvynė - Visa Rusija" (J.Primakovas, J.Lužkovas) – 12,64 proc. "Dešiniųjų jėgų sąjunga" (S.Kirijenka, B.Nemcovas) – 8,72 proc. "Jabloko" (G.Javlinskis) – 6,13 proc. "Žirinovskio blokas" (V.Žirinovskis) – 6,08 proc. Palyginimui, 1995 metų RF Valstybės Dūmos rinkimų rezultatai: RFKP – 22,3 proc., Rusijos liberalų demokratų partija – 11,18 proc., "Mūsų namai-Rusija" – 10,13 proc., "Jabloko" – 6,89 proc. Vienmandatėse apygardose laimėjo ekspremjerai V. Černomyrdinas ir S.Stepečinas. Į Valstybės Dūmą nepateko S.Baburinas, R.Chasbulatovas, žurnalistas – A.Nevzorovas, A.Chinšteinas. (ITAR-TASS)

* **SU KUO KARIAUS?** Baltarusijos Gynybos ministerijos pareigūnas pranešė, kad vieningos rusų-baltarusių kariuomenės grupuotės, veiksiančios Vakarų kryptimi, sukūrimas praktiškai jau užbaigtas. (INTERFAX)

* **UKRAINA PRIE RUSIJOS NESIJUNGS.** Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma kelionės po Donecko sritį metu pareiškė, kad Ukraina niekada neprisijungs prie Rusijos ir Baltarusijos sąjungos. (DINAU - TASS)

* **GRĖSMĖ.** Lenkijos gynybos ministras Janusz Onyszkiewicz pareiškė, kad Rusijos karinė grupuotė prie rytinių Lenkijos sienų gali kelti grėsmę saugumui. Pasak jo, ginkluotosios pajėgos netoli Lenkijos sienų nepalankių įvykių atveju gali būti potencialiai grėsmingos Lenkijos saugumui, nebūtinai valstybinės agresijos forma. (AP/BNS)

* **TUŠČIOS KALBOS ŽUDIKŲ NESUSTABDYS.** Berlyne susitikę didžiojo aštuoneto valstybių (G8) užsienio reikalų ministrai pareikalavo, kad Rusija nedelsiant nutrauktų karo veiksmus Čėčėnijoje. Tačiau, susitikime **nebuvo svarstomos konkrečios sankcijos Rusijai ir nebuvo matyti požymių, kad Rusija gali pakeisti savo politiką.** Po susitikimo Vokietijos užsienio reikalų ministras Joschka Fischer bei JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright sakė, jog Rusija savo veiksmais pati izoliuoja save nuo tarptautinės bendruomenės. Tačiau Rusijos užsienio reikalų ministras Igoris Ivanovas teigė, jog susitikime jis nesijautė izoliuotas nuo savo kolegų. Tuo tarpu Čėčėnijos sostinės Grozno bombardavimas sustiprėjo. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos misijos vadovas Knut Vollebaek, pakviestas į G8 susitikimą, sakė, jog Groznas gali virsti kraujo klanu, nes mieste, kuris lengvai nepasiduos, tebėra apie 45000 civilių. (REUTERS)

* **RUOŠIASI PASMAUGTI ČEČĖNIJĄ.** Rusijos kariuomenės rytų grupuotės vadas Genadij Trošev pažymėjo, kad Rusijos kariuomenė atėmė galimybę pristatyti Čėčėnijos kovotojams šaudmenų, ginklų, medikamentų ir maisto. Be to, atkirsta magistralė, kuria kovotojai galėjo pabėgti iš respublikos. Čėčėnų vadovybė pripažino, kad Rusijos kariuomenė uždarė praėjimą į Argūno tarpekį. (INTERFAX)

* **PABĖGĖLIŲ IŠVARYMAS.** Niujorke įsikūrusios organizacijos "Žmogaus teisių priežiūra" (Human Rights Watch) pareiškime teigiama, kad tūkstančiams čėčėnų pabėgėlių, gyvenusių dabar Rusijos kariuomenės kontroliuojamose teritorijose, buvo liepta grįžti ir jie buvo išbraukti iš gaunančių maistą sąrašų. Rusijos ypatingųjų situacijų ministras Sergej Šoigu teigė, kad pabėgėlių stovyklos yra tik laikinas prieglobstis, ir pabėgėliai įkalbinėjami grįžti namo. (REUTERS)

* **KALĖDŲ DOVANĖLĖ?** Rusijos "Lukoil", gelbėdamas Lietuvą Šv.Kalėdų proga, nutarė artimiausiu metu pateikti Lietuvos akcinei bendrovei "Mažeikių nafta" 196 tūkst. tonų Rusijos naftos. (INTERFAX)

* **GALIMA APSEITI IR BE RUSIJOS.** Rusijos kompanija "LUKOil" pradės tiekti žaliavą Mažeikių naftos perdirbimo įmonei. "LUKOil" šį žingsnį žengė po to, kai "Mažeikių nafta" paskelbė, jog, negavusi realių pasiūlymų dėl naftos tiekimo iš Rusijos, ji yra numaciusi visam sausio mėnesiui įsigyti reikalingą žaliavos kiekį iš kitų šaltinių. "Mažeikių naftos" vadovai informavo Ūkio ministeriją, kad numatytos galimybės Lietuvai reikalingos naftos įsigyti iš Šiaurės jūros naftos tiekėjų. "Mažeikių nafta" viešai apkaltino "LUKOil", kad ji stabdė Lietuvos įmonės pastangas gauti žaliavos iš Rusijos gruodžio mėnesį. (ELTA)

* **ISPĖJIMAS.** Dauguma Lietuvos aukštųjų mokyklų išpėjo Vyriausybę dėl nepakankamo aukštojo mokslo finansavimo – vienai dienai buvo nutrauktas akademinis darbas. Išpėjamajame streike nedalyvavo 3 iš 14 aukštųjų mokyklų – Lietuvos teisės, Vilniaus dailės ir Lietuvos karo akademijos. Imtis tokių veiksmų nusprendė aukštųjų mokyklų rektoriai. Pareiškime teigta, jog tokio streiko imtasi todėl, kad aukštasis mokslas atsidūrė ties katastrofos riba. (ELTA)

Amerikos lietuvių XIII kongrese. Iš kairės: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro gen. direktorė Dalia Kuodytė, Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas, Illinois valstijos gubernatoriaus padėjėjas Pat Michalski ir ALT Čikagos skyriaus pirmininkė Evelina Oželienė.

Ramūno Astrausko nuotr.

GLOBALIZACIJA IR MES

daugiau galimybių žmogiškajam ugdymuisi per lengvesnį priėjimą prie informacijos ir nuotolių sumažinimą. Ryšių (komunikacijos) technologija padeda apsaugoti žmonių teises. Kova prieš žemės minas vyko per Internetą. Televizijos ekranuose rodomos bado ir karo sukeltos kančios taip paveikė žmones, jog jie priverstė valdžią šalinti šias žmogiškąsias tragedijas. Globalizacija medicinoje padeda visiškai įveikti kai kurias ligas. Lengviau pasiekiamą informacija ir nuotolių sumažinimas ryškiai gerina žmonių gerbūvį.

Globalizacijos trūkumai

Globalizacija susilaukia ir kritikų. Pirma, ekonominės ir kultūrinės globalizacijos vertybės svarbiausiu siekiu laiko ekonominę naudą, o žmogus tampa tik prekių vartotoju. Toks nusiteikimas nuvertina žmogiškąjį orumą ir atneša žalą bendruomenei. Žmogus nėra tik vien prekių vartotojas, jis sutvertas pagal Dievo paveikslą ir panašumą (Gen 1:27). Aišku, tai ne vien globalizacijos laikų reiškinys. Jis yra su mumis visose ekonominėse sis-

(Atkelta iš 1 p.)

temose – nuo Adomo ir Ievos...

Antroji negatyvi globalizacijos apraiška – jau minėta vis didėjanti praraja tarp pasiturinčių ir vargšų. Ir kai nėra vieno pajėgaus kalbėtojo už globalinę ekonomiką, kiekvieno pirštai linkę tik į save.

Trečioji negatyvi plotmė – kultūrų ir gyvenimo būdų byrėjimas, kurį sąlygoja viską vienodinanti globalizacijos jėgos. Dalis žmogiškojo orumo glūdi tame, kad žmogus turi teisę į savitą kultūrą, autentišką ir išskirtinį būdą būti žmogumi. Kai iš žmonių atimama jų kalba ir jiems būdingas gyvenimo būdas, kai jie verčiami gyventi kitaip, tai reiškia, kad bandoma iš jų atimti esminę žmogiškumo plotmę.

Mūsų iššūkiai

Kaip gali tikintis žmogus atsakyti į globalizacijos iššūkius?

Kad pilniau pasitarnautume visiems, Šv. Tėvo patarimu, įsidėmėkime dvi būtinas sąlygas:

1) prisiimkime didesnę atsakomybę už visų bendrą gerį;

2) niekad neišleiskime iš akių žmogiškojo asmens kaip visų socialinių užmojų centro.

Jis sako: "Trumpai, iššūkis yra laiduoti globalizaciją solidarume, nenustumiant nė vieno į šalį."

Dvi užduotys. Pačiuose globalizacijos pamatuose turi likti žmogaus kilnumas. Be šio kartinio taško bet kurie bendri planai nuklysta į klaidingą kelią ir, užuot išlaisvinę, pavergia. Šios tiesos skelbimas apie žmogiškąjį asmenį turi pasidaryti mūsų pa-

grindine misija globaliniame pasaulyje. Mums laimėtas išganymas Kristuje liudija, su kokia meile Dievas žvelgia į kiekvieną žmogų.

Antroji užduotis – kurti gyvybės kultūrą. Reikia siekti kultūros atsivertimo, nes mūsų atsiliėpimas žmogiškajam orumui randa atgarsį kultūroje sutelktose vertybėse. Kultūros, kurias globalizacija sutinka, laukia "tokios vizijos, kurioje švyti žmogaus orumas, vienybė ir meilė" (*Ecclesia in America*, Nr. 55). Šios vertybės turi rasti savo vietą kiekvienoje kultūroje ir bendravime tarp tautų. Globalinis kultūros atsivertimas kviečia palaikyti tas tarptautines organizacijas, kurios kuria ir palaiko gyvybės kultūrą.

Daugybę neturtingų kraštų yra užgulusi didžiulių skolų našta. Kai krašto turimi ištekliai išsėmiami skolų išmokėjimui, labiausiai kenčia neturtingieji. Visų atsakomybė – tokias skolas palengvinti. Svarbiausia, kad paskolos ir investicijos kurtų bendrą gerį, o ne prapultų piktnaudotojų rankose.

Globalizacijos amžiuje Bažnyčia atsiliepiama į šiuos iššūkius savo visuotinumą ir evangelinės tiesos pilnumą. Jos skelbiama moralinė ir dvasinė vizija kuria teisingumu ir meile pagrįstą bendruomenę. Prieš du tūkstančius metų ją pats Kristus įpareigojo nešti žmonijai Gerąją Naująją, kiekvieno žmogaus orumą, žmogiškojo asmens centriškumą bet kokiuose bendruomenės užmojuose, solidarumą tarp visų žmonių, gėrio ir blogio tikrovę kiekvienoje kultūroje ir Jėzaus Kristaus nešamą atnaujinimą, kad visa, kas yra žemėje, taptų auka Dievui (Ef 1:10, Kol 1:20). Šioje mi-

sijoje Bažnyčia yra nuolatiniame pokalbyje su Kristumi ir žmonėmis, kuriems ji tarnauja.

Šv. Tėvas nuolat kalba apie naują evangelizaciją. Pažvelgę į šių laikų pasaulį, matome kaip gyvybiškai būtina, kad žmonija atsivertų Kristaus atneštajai tiesai. Be jos žmonija vaikščioja klystkeliais ir dažnai atsideria ant pražūtingos prarajos. Globalizacijos eroje naujoji evangelizacija turi būti ir ekumeninė – palaikanti ryšį su visomis pasaulio religijomis. Tik eidami vieningai, tikintieji paveiks globalinę ekonomiką, bendruomenes ir kultūras.

Pagaliau ir didysis 2000-tųjų metų Jubiliejus duoda progą prabilti apie Dievo dosnią meilę žmonijai, kai jis siuntė savo Sūnų pasaulio išganymui. Jubiliejus taip pat kalba ir apie skolų panaikinimą. Jei tikra globalizacija skelbia visų įjungimą ir dalyvavimą, tada ir neturtingiesiems bei vargšams reikia sudaryti tokią galimybę. Bažnyčia tiki, jog teisingumo ir taikos pamatu yra meilė.

Prieš mus sušvyti Žemės rutulys. Jis – mažutis ir trapus beribėje visatoje. Žmogus prikūrė jame užtvartų ir pasidalinimų. Tikintieji turėtų žinoti, iš kur ateiname ir kur einame. Visata ir mūsų maža Žemė ateina iš mylinčio Dievo rankų. Apstu joje kilnumo, gėrio ir grožio, nors nuodėmė daug ką iškreipė. Bet žmonija pašaukta peržengti visas užtvartas, pasidalinimus ir siekti naujos vienybės tarpusavyje ir su savo Kūrėju. Tokią kelią apštalas Paulius vadina susitaikymu. Šiais globalizacijos laikais pasaulis labiausiai išsiilgęs tokio susitaikymo. Ar priims globalizacijos pagautas žmogus Kristaus kvietimą į tikrąją laisvę?

TAUTOS FONDAS

Nuoširdžiai sveikina savo darbuotojus, narius, rėmėjus ir visus lietuvius Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų 2000-ųjų Metų proga.

Tautos fondas, Jūsų aukų dėka, prisideda prie demokratijos įtvirtinimo Lietuvoje, rėmdamas mokslo siekiantį jaunimą, mokyklas, mokytojus, visuomenines organizacijas, patriotinę, demokratišką spaudą. Nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo Tautos fondo parama jau viršijo du milijonus dolerių. Iš viso paskirta \$2,150,000.

Žengdami į 2000-uosius metus kviečiame Jus susipažinti su naujausia Tautos fondo programa – per Tautos Fondą "įdulkinti" savo pasirinktą Lietuvos mokyklą.

Dėkojame Jums už dosnumą Tautos fondui ir linkime linksmų, jaukių, švenčių ir laimingų bei sėkmingų 2000-ųjų metų.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
Highland BL., Brooklyn, NY 11207-1910
tel / fax (718) 277-0682

Illinois lietuvių amerikiečių respublikonų lyga
sveikina Jus ir Jūsų skaitytojus
Šv. Kalėdų proga ir linki, kad ateinantieji 2000
metai būtų Jums sėkmingi
visuose Jūsų darbuose

Anatolijus Milunas
Illinois lietuvių amerikiečių respublikonų
lygos pirmininkas

Mieli Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimos nariai, brangūs tėvynės Lietuvos sesės ir broliai

Sužibus pirmajai Kūčių vakaro žvaigždei, tradicinių Kūčių apeigų paplotėlis tejungia visą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

Sveikiname po platųjį pasaulį pasklidusius lietuvius šventų Kalėdų proga, linkime sėkmės ir ištvėrmės Naujuose Metuose, saugant gyvą lietuvių ir ginant tautinius idealus.

Giliai vertindami Lietuvos didvyrių mintis, žodžius ir veiksmus, kurie atvedė Tautą ir Tėvynę į laisvę, su šviesia viltimi pasitinkame 2000-uosius.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba ir talkininkai:

Vytautas Kamantas – pirmininkas
Rimas Baliulis – PLJS pirmininkas
Milda Lenkauskienė, Algis Rugienius,
Regina Kučienė, Tomas Bartusevičius,
Danutė Čomij, Virginija Grybaitė, Viktoras Kučas, Juozas Lukas,
kun. Edis Putrimas, Audrius Šileika, dr. Vytis Viliūnas,
Gabrielius Žemkalnis, Horstas Žibas, Laima Žlobienė

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 2000-tųjų metų proga,
sveikiname, linkėdami geriausios sveikatos
bei daug malonių dienų Tautinės sąjungos
valdybai, visiems sąjungos skyriams, "Dirvos"
redaktoriui, "Vilties" draugijai bei visiems
"Dirvos" skaitytojams.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
St. Peterburgo skyriaus
valdyba ir nariai

AUKSINĖ VEDYBŲ SUKAKTIS

I puošnią "Silver Sands" pokylių salę, St. Pete Beach, FL, lapkričio 6 d. susirinko giminės bei artimieji prisiminti ir pagerbti vienus iš pirmųjų Lietuvių klubo organizatorių – visuomeninkus Albiną ir Angelę Karnius. Draugystė skautų organizacijoje juos atvedė prie altoriaus Čikagoje.

1958 m. kompanija, kurioje dirbo Albinas, persikėlė į St. Petersburg, FL. Kartu su ja persikėlė ir jauna Karnių šeima. Tuo laiku čia jau gyventa susipratusių lietuvių, o atvykus Karniams, tuoj buvo sugalvota steigti Lietuvių klubą. Jis įsteigtas 1961 m., o pastatas užbaigtas 1964-ais metais. Po to jis buvo padidintas, patobulintas, papuoš-

tas. Čia ir dabar matomas platus lietuvių kultūrinis gyvenimas. Albinas nuo 1965 metų (su mažomis pertraukomis) klubui vadovauja ir šiandien, o ponia Angelė, pradžioje daug metų dirbusi jo valdybose, vėliau organizavusi didesnius klubo renginius, dabar vadovauja darbščiam šio klubo kultūros būreliui.

Sukaktuvinį pokylį surengė ir šauniai jam vadovavo Karnių sūnūs. Kun. dr. M. Čyviui sukalbėjus maldą, vakaro programai vadovavo sūnus Algimantas. Jam talkino jaunesnysis brolis Rimas, kuris savo humoristiniame kūrinyje išdainavo sukaktuvininkų biografiją, pritardamas gitara.

Pokylyje dalyvavo daug giminių iš Chicago, Michiana Shores, New York, Lietuvos vietovių bei artimieji iš vietinio lietuvių telkinio. Buvo perskaityti sveikinimai iš Lietuvos. Sukaktuvininkus pasveikino ir Lietuvių klube veikiančių organizacijų vadovai.

Baigiantis jubiliejaus šventei, Albinas lietuviškai, o Angelė angliškai tarė padėkos žodį svečiams ir šios šventės rengėjams – savo vaikams. Ši šventė praėjo iškilmingai ir joje dalyvavusiems paliko neišdildomą, gražų prisiminimą. Dainos ir šokių muzika nuotaikingai skambėjo iki vėlumos.

Juozas Šulaitis

Jaunavedžiai Angelė ir Albinas Karniai.

Amerikos lietuvių tautinėje sąjungoje

Iš St. Petersburg, FL skyriaus veiklos

KVIEČIAME Į "SAVAITGALIO ROMANĄ"

Neseniai įvyko Lietuvos Prezidento Antano Smetonos sukakčių paminėjimas. Jame dalyvavo buvęs Tautinės sąjungos pirmininkas, Vytautas Abraitis, Marija Tūbelytė, dailiojo žodžio perteikėja Dalila Mackialienė, muzikas Aloyzas Jurgutis ir vyrų dainininkų grupė "Aidas". Minėjimą kruopščiai parengė ALTS skyriaus valdybos nariai, vadovaujant pirmininkui Juozui Šulaičiui.

Dabar skyriaus valdyba jau ruošiasi kitam renginiui, kuris turi įvykti 2000 m. sausio 15 d. Lietuvių klubo salėje, St. Petersburg, FL. Norime pateikti savai publikai įdomų renginį. Atvyksta darbingas Los Angeles "Dramos sambūris" su Kazio Sajos komedija "Savaitgalio romanas". Ši komedija suvaidinta, panaudojant visas šio žanro teikiamas galimybes. Čia ir ašaros, ir juokas iki ašarų. Kas gali būti malonesnio ir sveikesnio, kaip nuoširdus juokas, net švarką atsisagčius? Anot dr. Jono Adomavičiaus, viena juoko minutė prailgina gyvenimą keleriems metams.

Komedijoje pasakojama apie atostogas Palangoje dar prieškariniais laikais. Ne vienas su atodūsiu prisimins tas šniokšiančias Baltijos bangas, linguojančias pušis, saulėlydžius su pasivaikščiojimu ant tilto, susikabinus rankomis. O meilės, meilės – ir seniems ir jauniems! Net komedijos pavadinimas "Savaitga-

lio romanas". Nors savaitgalis – karštas ir trumpas, bet jau iš anksto glosto širdį.

Los Angeles "Dramos sambūris" jau 45 metus dirba be sustojimo. Yra laimėjęs nemažą premijų, apkeliavęs Amerikos ir Kanados miestus, aplankęs Lietuvą ir net tolimą Australiją. Per tuos daugelį metų su "Sambūriu" dirbo net keletas režisierių, artistų – jaunesnių ir vyresnių. Dar ir dabar dalis jų talkina vyresnių personažų rolęse. Beveik dvidešimt metų šiam "Sambūriui" vadovavo ir mūsų telkinio gyventojas Dalila Mackialienė, nuolatine renginių dalyvė, sleisdama išdailintą lietuvišką žodį ir žiūrovus supažindindama su scenos menu.

LA "Dramos sambūris" – vienintelis taip ilgai išlikęs lietuviškas teatras Amerikoje. Padėkime jam išlikti ir tobulėti su kiekvienu pastatymu. Ne vienas iš vaidintojų jau yra pasiekęs profesionalų lygį (ne išsimokslinimu, bet patirtimi). Tikimės, kad neseniai atvykusieji jungsis į lietuviško teatro eiles ir pratęs lietuvių kalbos skambėjimą dar bent penkiasdešimčiai metų.

ALTS skyrius tikisi gausaus žiūrovų apsilankymo. Visiems prižadame minutę juoko ir džiaugsmo. Tai pratęs gyvenimą, o mums padės subalansuoti gastrolių biudžetą. Iki pasimatymo "Savaitgalio romane"!

"Dirvos" koresp.

Jubiliejiname pokylyje. Pirmoje eilėje sėdi (iš kairės): M. Miklienė, Vida Tumasonienė, Jadvyga Giedraitienė, Emilija Kiaunienė ir Danutė Siemaškienė. Antroje eilėje: Juozas Šulaitis, Aldona Šulaitienė ir sukaktuvininkai – Angelė ir Albinas Karniai. L. Siemaškos nuotr.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų

proga sveikiname didžią Gerbiamą LR Prezidentą, LR Selmą, L.R. Vyriausybę ir visus brolius ir seses lietuvius Lietuvoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Linkime visiems džiaugsmingų Kristaus gimimo švenčių ir laimingų 2000-ųjų metų. Tarka ir ramybė, kurl sugrįžo į Lietuvą, prieš dešimt metų atnaujinant krašto nepriklausomybę, tesužiba dar ryškiau dabar ir ateityje. Telydi mus visus ta neužgestanti viltis, kurl įdiegė mumyse pasitikėjimą savimi ir pasiryžimą kurti naują Lietuvą, kurioje ir fizinis, ir moralinis gerbūvis augtų ir klestėtų, kurioje kiekvienas žmogus jaustųsi namie. Lietuvos vadovams linkime išmintingų planų ir geriausios sėkmės juos vykdančioms; Lietuvos žmonėms linkime kantrybės, pasitikėjimo ir ištvermės, o užsienio lietuviams raginame savo garbingą kultūrą čia puoselėti ir visomis pastangomis prisidėti prie atgimstančios Lietuvos statymo.

Telaimina Dievas mūsų visų žingsnius į naująjį tūkstantmetį!

J.A.V. Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba:

Regina F. Narušlėnė, J.D., pirmininkė

Dalia Badarlenė, sekretorė

Sesuo Margarita Bareikaitė, Vytautas J. Blėliauskas, Ph.D., Jūratė Budrienė, Blirutė Jasaitienė, Vytautas Janušonis, Ph. D., Regina Kučlenė, Vytas Maciūnas, Mike Mikolaitis, Ramutis Pliūra, Vytenis Rasutis, Marija Remienė, ir Algis Tamošiūnas

Jaunimo puslapis

IKI PASIMATYMO!

Pokalbis su Raimonda Mikatavage

Daugiau kaip tris metus kiekvienoje "Dirvos" laidoje rasdavote ištraukas iš Raimondos knygų "Kelias į sėkmę" ir "Gyvenimas neribotų galimybių šalyje". Ji tapo nuolatine "Jaunimo puslapio" autore. Tačiau pasinėrusi į naujų sumanymų įgyvendinimą, Raimonda kuriam laikui atsisveikina su mūsų skaitytojais. Žinoma, tikimės, kad neilgam. Neseniai ją užkalbino Lietuvos moterų žurnalo "Laima" korespondentė. Su šio pokalbio ištraukomis Raimonda pasiūlė susipažinti ir "Jaunimo puslapio" skaitytojams.

"Visame pasaulyje žmonės noriai pasinaudoja galimybe aplankyti Ameriką ir grįžta į savo šalis, kupini malonių atostogų prisiminimų. Daug atvykėlių pasilieka ilgai, o malonius išpuodžius persmelkia nusivylimai ir vargai...

Nė viena šalis nėra tobula. Tačiau nepaisant Amerikos netobulumų, ji vis dar tebėra vienintelė valstybė, kur žmogus gali pasiekti tai, kas neįmanoma, - rašo knygos "Gyvenimas neribotų galimybių šalyje" autorė Raimonda Mikatavagė.

Svajonių išsipildymas?

Prisipažinsiu, kad prieš susipažindama su Amerikoje gyvenančia lietuve, kuri rūpinasi atvykusių naujakurių gerove, buvau įsitikinusi, kad ilgą laiką išėmimoje gyvenantys žmonės atitrūksta nuo lietuviškos aplinkos ir šiek tiek praranda realybės pojūtį. Tačiau Raimonda Mikatavagė maloniai nustebino: ji - įdomi, talentinga, veikli ir visiškai šiuolaikiška. Ji nedūsauja, prisiminusi kažkur toli likusią žemę, o savo rašiniiais ir knygomis stengiasi padėti neseniai į JAV atvykusiems žmonėms.

Ar dar prisimenate pirmąjį svetimos šalies išpuodį?

Aš pamenu, kad pajutau vykstant kažką labai keista tada, kai mano tėvai pardavė automobilį. Mylimiausią mano lėlę jie atidavė šeimai, pirkusiai iš mūsų mašiną (kai apie tai pagalvoju, man vėl darosi liūdna). Mes ilgai skridome. Prisimenu, kad man patiko lėktuve rodytas filmas, o ir maistas buvo geras. Kai jau atvykome į Niujorką, mama pasakė, kad niekada negrįšime namo. Pasijutau, lyg kažkas mėgintų išplėsti mano širdį. Žinoma, gerai, kad mes

išvažiavome, bet būdama dešimties metų, tuo visiškai nesisidžiaugiau.

Kada iš tiesų pajautėte, kad JAV - jūsų namai?

Nuo tada, kai atvykome į JAV, daug kartų keitėme gyvenamąją vietą. Gyvenome maždaug dešimtyje skirtingų butų, pakeičiau septynias mokyklas. Keitėsi draugai, vis reikėdavo apsiprasti naujoje vietoje. Išmokau gerai jaustis įvairioje aplinkoje. Net kuomet 1990 metais penkis mėnesius praleidau Afrikoje, jaučiausi lyg namuose - tarsi būčiau JAV arba Lietuvoje.

Jūsų knyga "Gyvenimas neribotų galimybių šalyje" priverčia įtikėti, kad pati esate sėkmės kūdikis. Tiesą pasakius, tai net sukelia sveiką pavydą. Ar iš tiesų jūsų gyvenimas klostosi taip, kaip norite?

- Esu nustebinta ir pamaloninta tokiu klausimu. Rinkdama medžiagą savo knygai, jaučiausi lyg atlikdama svarbią namų darbų užduotį. Jaučiau, kad privalau tai padaryti, nes mums, atvykusiems gyventi į JAV, buvo labai sunku prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų. Aš manau, kad daugelio negrožinės literatūros arba patariamųjų knygų autoriai yra žmonės, kurie pradžioje ką nors darė ne taip. Vėliau, išsiaiškinę ir supratę klaidas, jie pajuto, kad šia patirtimi reikia pasidalyti su kitais. Aš negalėčiau teigti, kad mano gyvenimas klostosi tiksliai taip, kaip suplanuota, bet stengiuosi priimti sprendimus remdamasi tuo, ką sužinojau. Pirmoji mano knyga pasirodė 1996 metais. O šiemet, prieš keletą savaičių išsidėliojau ant stalo savo knygas (ir visus jų vertimus) - pasirodo, jų jau aštuonios! Koks netikėtumas! Mano kelias nebuvo lengvas, bet aš kol kas esu patenkinta savo pažanga.

Karjerą Raimonda Mikatavagė pradėjo didelės Westinghouse kompanijos tiekimo skyriuje. Vėliau keitėsi darbo pobūdis. Ji ilgai

dirbo prekybos skyriuje. Raimonda ypač nemėgsta kasdien sėdėti raštinėje. Todėl jai puikiai tiko darbas, kurio laiką ji galėjo tvarkyti pati.

Koks darbas ar pomėgiai jums teikia daugiausia džiaugsmo?

Man labai patinka būti tarp žmonių ir tapti jų svajonių išsipildymo liudininke. Be galo smagu stebėti, kaip įgyvendinami geri sumanymai, kuomet kažkas pakyla iš "patogios" įprastinės aplinkos ir ima daryti tai, ką jau seniai turėjo daryti. Man taip pat patinka kalbėti didelei auditorijai ir sekasi vis geriau.

Raimonda Mikatavagė per kabelinę televiziją, perduodamą 4 apygardose 450 tūkst. žiūrovų, veda autorinę laidą "Dreams in Action". Vadovaudama šiai laidai, ji jaučiasi galinti gyventi pačiame išsipildančių svajonių kūryje.

Kokia maloniausia jūsų vedamos laidos dalis?

- Galiau būti kaip tik ten, kur atskleidžiamos svajonės, aptariamai planai, įveikiama baimė, pasireiškia talentai, įvertinami pasiekimai. Dauguma mano laidos dalyvių svajonėms įgyvendinti gali skirti tik dalį savo laiko. Jie turi darbą, didelę atsakomybę, bet vis tiek suranda laiko siekti svajonių išsipildymo. Man tai labai įdomu.

Tačiau kad ir kokios karjeros siektų Raimonda, svarbiausią vaidmenį jos gyvenime užima meilė. Įgijusi karčios gyvenimo patirties, ji sugebėjo sukurti puikų šeimyninį gyvenimą.

Ypač sužavėjo jūsų suformuluota šeimos misija: "...sprendimus diktuoja sąžinė, o ne baimė". Suteikite, kad taip gyventi ne kiekvienas sugeba. Ar jums iš tiesų visai nepažįstamas baimės jausmas?

Visa sakinio formuluotė yra tokia: "Mes siekiame gyventi kaip dori žmonės, nuolat tikrinantys save, kad būtume įsitikinę, jog mūsų motyvus ir sprendimus diktuoja sąžinė, o ne baimė". Tai reiškia, kad dažnai turime tikrinti savo ketinimus. Kodėl tai darome? Kodėl taip jaučiamės? Kokie mūsų planai? Ar jie garbingi? Jei netikrinsime motyvų, įsipainiosime į bėdas. Apie tai liudija ir mano gyvenimo pavyzdys.

Raimonda, būdama jaunesnė, mėgdavo pasididžiuoti, kad nėra namisėda. Manė esanti "ryžtinga mote-

Vilniaus vidurinės mokyklos "Lietuvių namai" mokinės Elenos Ragovskajos popieriaus karpinys.

ris, siekianti karjeros". Su metais ji pradėjo darytis vis nuolaidesnė. Savo pačios ir vyro labui Raimonda stengiasi išlaikyti gražų, jaunatvišką kūną. Kasdien ji padeda dukrai ruošti namų darbus, džiaugiasi ramiu šeimyniniu gyvenimu. Šeimoje ginčai išiplieskia labai retai.

Pagal knygą sprendžiu, kad puikiai išmanote bendravimo psichologiją. Kokiais konkrečiais atvejais tomis žiniomis teko pasinaudoti šeimoje?

Iš karto suvokiu, jei kas nors nutinka dėl to, kad nepaklausau savo pačios patarimų. Kartais jau būna per vėlu pasitaisyti. Aš linkusi pasitikėti žmonėmis, su kuriais susiduriu (nebent jie pasirodo neverti pasitikėjimo). Namuose mėginu išvengti situacijų ar temų, kurios galėtų sukelti ginčą. Kartais tai labai sunku, ypač auklėjant dukrą.

Knygoje rašote, kad bendraujant moteris visada nori būti arčiau vyro, o vyras visada stengiasi užimti aukštesnę padėtį. Ar šis modelis galioja ir jūsų šeimoje?

Tai labiau pasakytina apie bendravimo įvertinimą. Vyrui svarbu, ar jo žodžiai ir elgesys iškelia jį aplinkinių akyse, suteikia jam vertės. Būtent todėl taip retai vyrai

sako: "Mieloji mano žmona, aš toks laimingas, kad tu uždirbi daugiau už mane". Vyrai sunku tai padaryti. Moters kiekvienas žodis ištiriamas taip, kad priartintų ją prie vyro. Labai retai moteris sakys: "Mielas mano vyras, aš labai džiaugiuosi, kad su draugais tu praleidi daug laiko". Taigi nekalbame apie jėgą ar padėtį, o apie veiksmingą bendravimą. Vyrai turėtų sakyti daugiau tokių dalykų, kurie suartintų juos su moterimis. Moteris turėtų daugiau sakyti tokių dalykų, dėl kurių vyrai pasijustų "aukštesni".

Pasak Raimondos, buitiniai rūpesčiai jos beveik neslegia. Ir pagalbininkų neprireikia - trise ir patys išsiverčia. Raimondai patinka patogūs, klasikiniai, judesio nevaržantys drabužiai. Šeimos laisvalaikis panašus į daugelio amerikiečių šeimyninį gyvenimą: jie žiūri vaizdajuostes, lankosi pas kaimynus, vieši sesers šeimoje, o kartais savaitgaliais keliauja. Per vasaros atostogas išsiruošia į ilgesnę kelionę.

Ar jums ko nors trūksta gyvenime?

Jei esi sveikas, negali skųstis, kad tau ko nors svarbaus trūksta. Tačiau, žinoma, turiu daug mažų norų ir keltą didelių svajonių.

"Dirvos" redakcija sveikina visus savo skaitytojus su Naujaisiais - 2000-aisiais metais. Linkime kilnių siekių ir atkaklumo, juos įgyvendinant. Geros sveikatos, ramybės, giedrios nuotaikos.

Pirmoji 2000-ųjų metų "Dirvos" laida pasirodys sausio 11 d.

Los Angeles, CA

SVEČIUOSE – POETAS ALBINAS BERNOTAS

Alė Rūta

Pasitinkame brolių iš Lietuvos – poetą Albiną Bernotą, dar mažai mums pažįstamą, tačiau, atrodo, artimą.

Čia rašytojai siekėmės Lietuvos per kūrybą, o ten jie, prigludę prie gimtos žemės, visom galiom stengėsi, kad svetimi vėjai nenublokštų ir per poeziją, gimtą žodį reiškę savus ir tėvų, protėvių giluminius išgyvenimus. Toks tik tarp mūsų skirtumas ir tokia bendra gimtinės meilė. Reikia tik suprasti ir susiprasti...

Poetas, rašytojas Albinas Bernotas gimęs 1934 m. Urvinų km., Griškabūdžio parapijoje, Šakių apskrityje. Augęs mažame ūkyje, amatininkų šeimoje. Tėvas Antanas – siuvėjas, mėgęs spaudą, anksti miręs. Motina Magdalena Endziulaitė – darbšti, religinga, žymi kaimo dainininkė. Iš tikro, našlaitį Albiną užaugino patėvis Antanas Rudaitis, stalius, geras žmogus. Šeimoje visada jaučėsi gili patriotinė bei religinė dvasia. "Tauro" apygardos partizanai slapčia lankėsi jų namuose, o jaunas berniukas Albinas net "eidavo sargybą", kad iš pasalų stribai neužpultų... Tai liko giliai vaiko širdy.

Mokėsi Bernotas Barzduose (1946-47), Griškabūdžio vidurinėje (1947-54) ir Vilniaus pedagoginiame ins-

titute (1954-58). Kartą instituto sienlaikraštyje "Skersvėjis" buvo apšauktas antitarybiniu. A. Bernotui grėsė pavojus, kuris dar padidėjo vėliau (apie 1978-uosius). Dėl dvasinės įtampos sušlubavo sveikata. Po mokytojavimo ir darbo "Moksleivio", "Jaunimo gretų" ir "Pergalės" žurnalų redakcijose bei Rašytojų sąjungoje poetas išsikėlė į Labanoro girioje, mažame Argirdiškių kaime glūdinčią jo sodybėlę ir ten iki dabar gyvena, atsidavęs vien kūrybai, kukliai rašytojo egzistencijai.

Poetas pasisako: "Rūstūs pokario pavojai mokė slapkauti, mokė ir savotiškos literatūrinės konspiracijos; užtat rašiau slapčia – vien sau, o kitus eilėraščius – viešumai, kai kuriuos "papudruodamas". Tai ir buvo lyg perkūnsargis, ypač namams".

Jo raštai: poezijos knygos – "Lygumos bunda" (1960), "Žaibų tyla" (1965), "Karšti lapai" (1968), "Slenkstis" (1972), "Paglostyk žolę" (1980), "Vėžės" (rinktinė, 1981), "Nusigrėžusi žvaigždė" (1983), "Į šulinį užgriuvanti" (1996). Už poezijos knygą "Paglostyk žolę" jam buvo paskirta valstybinė premija.

Išleido ir dvi prozos knygas: "Pigmaliono sindromas" (eseistika, 1989) ir "Pro dūmus, deimantais nusėtus" (1998). Abi šios knygos – premijuotos. Dvi knygos išleistos rusų kalba. Poetas yra išvertęs latvių, lenkų, rusų, vokiečių rašytojų kūrybos – poezijos, prozos ir pjesių teatrams.

Esu skaičiusi dvi Bernoto

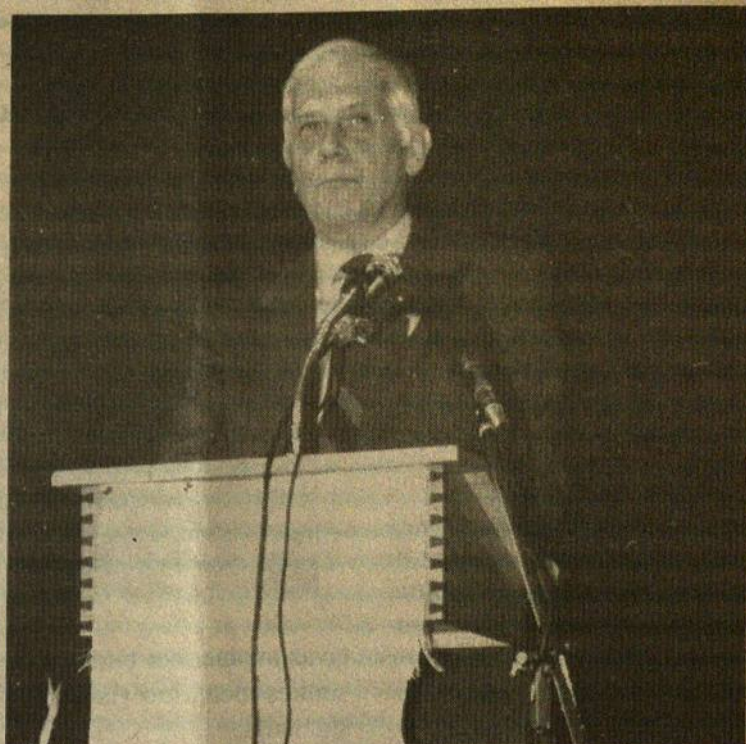
knygas. Paskiausioji – prozos – padarė man didelį įspūdį, nes tai nuoširdus ir įdomus jo vaikystės ir iki šiol dar tikrai beletristų nepaliesto herojinės Lietuvos – partizanų – laikotarpio aprašymas.

Kritikų nuomone, pagrindiniai A. Bernoto kūrybos bruožai: lietuviškos gamtos žemiškumas, kaimiškumas, stipriai realūs vaizdai.

Dėl dvasinio nusiteikimo autorius taip pasisako: "Tradicinė dievobaimingos šeimos aplinka, rezistencijos vaizdai ir neišvengiamos sovietinės mokyklos poveikis – apgaulingas, gudrus ir agresyvus, skaudžiai plovėsi vaiko, jaunuolio galvoje, draskė dvasią ir paliko negyjančius randus".

Savaitraštyje "Literatūra ir menas" dar 1981 m. apie A. Bernotą taip pasisakė dr. Irena Slavinskaitė: "Poetas išsaugojo savitą kūrybos braižą dėl jo pasaulėjautos vientisumo. [...] Sugeba išgyventi tai, kas vaikystėje įstrigo į širdį: laukų peizažas, dirvos kvapas, miškai. [...] Poetas vis ieškojo: 'savęs savyje', plėtodamas temas ne tiek į plotį, kiek į gilumą."

"Ir šiandien poetas budi, žadindamas skaitytojo sieloje meilę gimtai žemei; jis likęs esmėje vienos tradicinės temos poetas, kurio širdy, kaip kelioniai, guli girių žibuoklė ir paukščio giesmė", – baigia dr. I. Slavinskaitė, dar pridurdama: "Bernotui tėviškės gamta graži, išmintinga, šventa. [...] Tad (sako) nesididžiuok, žmogau, savo didybe ir mokytumu, nusiimk kepurę prieš tai, kas savaime duota, būk atidus ir geras, pa-

Poetas Albinas Bernotas – literatūros popietėje Los Angeles, CA.
Juozo Pupiaus nuotr.

glostyk žolę, kaip vaiką, neskriausk medžio. [...] Ateidamas gyventi, juk tu žengi pasaulin kaip šventyklon."

"Poezijos pavasario almanache" (1983) ir poetas Algimantas Baltakis pritaria: "A. Bernoto poezijoje nuo jo pirmutinių eilėraščių iki paskiausių – tie patys motyvai: tėviškė, žemdirbio butis ir būtis, grįžimas į vaikystę, žmogaus egzistencijos prasmė..." "Jo poezijos įvaizdžiai, be tiesioginės prasmės, turi ir simbolinę prasmę. Dažnai dabartis sulydoma su istorija, realūs vaizdai su mitais." Ir savo nuomonę pagrįsdamas, A. Baltakis cituoja Bernoto eilėraštį "Po piliakalnį supilkim" (1966), kuris esąs lyg žemdirbio apoteozė. Čia tik kelis posmus pacituoju:

*"Traukiniais nevažinėję
Tik po kiemą taką mynę,
Galvas dėt pasižadę
Už sodybą kaip tėvynę..."*

*Išsilaisvinę ir drąsūs,
Skaidrūs rytmečiu ankstyvu -
Jie pakilo tartum dvasios*

Virš pranykstančių sodybų.

*Išplakti liepsnom, ne dilgėm,
Savyje save apgynę –
Po piliakalnį supilkim
Kiekvienoj gyvoj krūtinėj".*

Iš tų "piliakalnių krūtinėj", matyt, ir išliko gyva Lietuva...

O man asmeniškai didžiausią įspūdį yra padariusi Bernoto devynių pasakojimų knyga, pažymėta Gabrielės Petkevičaitės-Bitės premija, – "Pro dūmus, deimantais nusėtus". Tai gilus atodūsis šeimai ir Lietuvos partizanui.

Svečias poetas A. Bernotas dalyvavo Fronto bičiulių suruoštoje literatūros popietėje gruodžio 5 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Dalyvavo ir Los Angeles mylimas Maestro – poetas Bernardas Brazdžionis, o taip pat poetas ir kritikas Pranas Visvydas. Su Bernotu supažindino Alė Rūta, o įdomų pokalbį scenoje su juo pravedė Juozas Kojelis. Programai vadovavo FB pirmininkas Vytautas Vidugiris ir Algis P. Raulinaitis.

"DRAMOS SAMBŪRIO" VEIKLOS 45-METIS

Vinco ir Emos Dovydaičių talento ir darbštumo bei jų meilės scenai dėka per 45 metus Sambūris ir jo pastatyti veikalai išaugo į pajėgų visuomeninį teatrą, kurį kaliforniečiai pamilo ir brangina. Žinoma, tai įvyko ir dėka gerų režisierių: Juozo Kaributo, Dalilos Mackialienės, Petro Maželio, Algimanto Žemaitaičio, net ir trumpai padirbėjusios Danutės Mažeikienės. Tai įvyko taip pat dėka to teatro rėmėjų (kaip dr. Z. Brinkis ir kt.) ir pareigingų bei talentingų aktorių, į kurių būrį įsijungė ir nemažai talentų, atvykusių iš Lietuvos

po jos Atgimimo. Deja, prieš keletą metų Vincas Dovydaitis buvo pašauktas į Amžinybę. Tai buvo Sambūrio protas ir siela, ir visoks rėmėjas. Jis – ir aktorius, ir sumanus visų Sambūrio reikalų tvarkytojas.

Los Angeles lietuviai lapkričio 21 d. maloniai atšventė "Dramos sambūrio" gyvavimo 45 metų jubiliejų – su gražia programa ir iškilmingais pietumis. Minėjimo programoje ryškiausia ir visokeriopai gerai atlikta buvo Sambūrio apžvalginė istorinė paskaita, kurią gražia kalba

(Nukelta į 12 p.)

Dvi Los Angeles "Dramos sambūrio" pirmininkės: dabartinė (stovi kairėje) – Ema Dovydaitienė ir pirmoji, vadovavusi prieš 45 metus, – Danutė Mitkienė. Sėdi Valerija Baltušienė ir režisierius, scenos dekoratorius ir sambūrio istorijos apžvalgininkas Petras Maželis.

UTOPIJA

Vladas Vijeikis

Mano bičiulis Florijonas pripylė rausvo gėrimo ir sako:

– Išgerk.

Išgėriau. Akys išvirto iš kaktos ir plaukai patamsėjo. Atsikvošėjęs išstėnėjau,

– L.a.b.ai s.st.i.p.ru.. gėrimas.

– Čia – bobelinė. Pats padariau. Aš limonado negaminu.

– Turbūt vieną spanguolę į litrą spirito įmetei.

– Vieną ar dvi, ne tame esmė. Norėjau užduoti tau stiprų klausimą, tad ir gėrimas – stiprus.

– Na, tai drožk.

– Man atrodo, kad tu per daug kimbi prie Lietuvos. Kur buvęs, kur nebuvęs, žiūrėk ir griebi už skvernų.

– Florijonai, ne Lietuva griebiu, bet politikierius. Lietuva, kaip buvo mums šventa žemė, taip ir yra dabar. Ar prisimeni, kokią Lietuvą palikome? Ar buvo tiek nusikaltimų, vagysčių, suktų. Jei gu koks valdininkas pakliūdavo už išėikvojimą, tai buvo tikra sensacija. O dabar pilni laikraščiai tokių dalykų. Jau ne sensacija, bet kasdienybė.

– Gal taip, o gal ir ne. Pareina, iš kurios pusės žiūrėsi. Ar iš blogos, ar iš geros.

– Tai tu pažiūrėk iš geros pusės, – pakeltu balsu pasakiau.

– Na ir pažiūrėsiu. Rytoj pateiksiu tau savo rašinį. Padarysiu naujos bobelinės.

Vos sulaukiau rytojaus. Buvo labai įdomu, ką Flori-

jonas parašys. Kaip sutarta, rytojaus dieną Florijonas iškilmingai įteikė man savo raštą. Ir štai kas buvo parašyta:

Vilnius. Pranešama, kad įvyko labai įdomus įvykis. Visi valdininkai, ministeriai, mafija ir kiti vagys grąžino pavogtus pinigus. Suskaičiavus pasirodė, kad užteks šių metų biudžetui išlyginti ir dar vienas kitas litas liks.

Kaunas. Kauno laikraščiai praneša, kad į Lietuvą atvyko Europos Sąjungos delegacija ir maldauja įstoti į Europos Sąjungą. Savo prašymui patvirtinti atvežė vagoną dolerių ir eurų. Tų lėšų užteks Ignalinai nugriauti ir pastatyti naują elektros jėgainę, kuri aprūpins visą Lietuvą. Ir dar liks tiek pinigų, kad visi ministeriai su žmonomis galės aplankyti Aziją, Afriką ar kitas šalis, kurias pasirinks.

Vijeikių kaimas. Utenos aps. Pagarsėjęs lakūnas įskrido per duris ir išskrido per langą. Tuo laiku šeimyna pietavo. Lakūnas praskrisdamas pagriebė virtą bulvę iš dubens. Skridimas labai pavyko. Vištos, paveiktos užimo, tą dieną padėjo po du kiaušinius. Mokslininkai tyrinėja, kaip galima būtų pritaikyti praktiškai.

Panevėžys. Europos Sąjungos prekybinė delegacija supirko visas kiaules, jaučius, žąsis. Ūkininkai vos išprašė, kad paliktų po porą veislei.

Vilnius. Lietuvos vyriausybė užsakė Italijoje ir Paryžiuje tris milijonus naujausios mados drabužių. Dabar "ubagų demonstracijoje" visi vilkės naujausios mados apvalkalais.

Mažeikiai. "Williams International" paskelbė Mažeikių naftos apyskaitą. Akcijos padidėjo trigubai. Tie kurie netikėjo "Mažeikių naftos" ateitimi, dabar graužia pirštus, kad nepirko akcijų. O tas, kuris nepasirašė sutarties, pasislėpė ir niekur negalima

jo rasti.

Vilnius. Šiandien didžiojoje sporto salėje įvyko krepšinio rungtynės tarp Lietuvos ir Afrikos. Lietuvos rinktinę sudarė afrikiečiai iš Amerikos. Tuo būdu buvo išlyginta rinktinės žaidėjų spalva. Afrikos rinktinėje žaidė keturi lietuviai. Lietuvos rinktinė pralaimėjo 90:9. Sporto entuziastai ėmė rinkti pinigus kad atpirktų lietuvių sutartis iš Afrikos. Apskaičiuota, kad gali būti pigiau, negu samdyti

Amerikos afrikiečius.

Chicago. Amerikos lietuviai atkreipė labai rimtą dėmesį į Vilniaus Universiteto rektoriaus Rolando Pavilionio kaltinimą, kad Amerikos lietuviai nepastatė nė vienos mokyklos. Lietuvių Fondas rimtai svarsto galimybę pastatyti Lietuvoje psichiatrinę ligoninę, kurios pirmuoju gyventoju būtų Rolandas Pavilionis. Kas reikia, tai reikia.

Perskaitęs Florijono man pateiktą straipsnį, vos nenu-

griuvau iš nustebimo.

– Florijonai, juk čia – gryna fantazija, – sakau jam. – Skamba kaip utopija.

– Gali pavadinti utopija ar lietupija, bet pagrindo yra. Jules Verne rašė fantazijas apie skridimą į mėnulį, apie povandeninius laivus, apie kuriuos tada net nesvajėjo. O įvyko. Ir į mėnulį nuskrido, ir po vandeniu plaukioja.

Ką galėjau atsakyti? Nieko. Tik laukti, kada Florijono pranašystės įvyks.

PASITINKAME DUTŪKSTANTUOSIUS

(Iš pranešimo, skaityto pasitinkant 1999-uosius)

Ir vėl – dar 365 kartus apie ašį ir vieną kartą apie saulę. Maniau, kad šių skaičių nebereikės kartoti, bet pa-keičiau nuomonę, kai mano geras draugas Romas Špokas, atsiliepdamas į mano pernykščius pastebėjimus parašė, "kad visiems yra ypatingai svarbu ir įdomu, kiek kartų žemė apsisuko apie save ir saulę per paskutiniuosius 500 metų. Tie skaičiai kasmet patikslinami".

Špokas yra visai teisus. Kad tie skaičiai yra baisiai reikšmingi, rodo ir pats gyvenimas – šių metų pabaigoje gali sustoti visi kompiuteriai ir tada, ko gero, prireiks viską skaičiuoti iš naujo – nuo šimtmečio pradžios. Tokiu atveju labiausiai nukentėtų pensininkai, nes negautų pensijų. Jiems gali tekti grįžti į senąjį darbą. Už tai pridėdau dar daugiau su žemės sukimosi siejamų duomenų.

Mokslininkai oficialiai paskelbė, kad žemės temperatūra pastoviai kyla. Vidutinė temperatūra žemės paviršiuje pernai buvo 58 laipsniai F., t.y. maždaug 0.27 laipsnio F. šilčiau negu pernai. (Kaip žinome, šie metai buvo dar šiltesni.) Taigi jeigu šiltėjimas nesulėtės, tai Lietuvoje netrukus pradės augti palmės, o visi pensininkai iš visų pasaulio kraštų sugrįš į Lietuvą dėl jos palankaus klimato.

Beje, tokie temperatūros

Kazys Atsparas

pakitimai žemės istorijoje – nieko naujo, nes, pavyzdžiui, prieš 90 milijonų metų Šiaurės ašigalio klimatas buvo toks, kaip šiais laikais Floridoje, kur gyvena didelė dalis lietuvių pensininkų. Paleontologai jau seniai žino, kad ten buvo daug šilčiau, negu nūdien, nes buvo surasti ir krokodilų panašaus čiampozaurų kaulai. Jei kas nežino, kas buvo čiampozauras, tai galiu pasakyti, kad ir aš nežinau, išskyrus tik tai, kad tas roplys turėjo ilgą snukį ir edė mėsą. Be abejo, mažesnių už save. Ši taisyklė galioja visais laikais! Surasto čiampozaurų fosilija yra 2 metrų ilgio, bet tai nereiškia, kad nebuvo didesnių, galėjusių suėsti net ir už pensininką didesnį gabalą mėsos, pavyzdžiui, 2 ar 3 pensininkus.

Tarp 10 pačių svarbiausių mokslo atradimų yra išvada, kad visata, pastoviai greitėdama, plečiasi ir niekada nebus jokio vadinamo visatos "kracho" (koks geras lietuviškas žodis!). Šitokias išvadas dar užpernai paskelbė dviejų skirtingų, bet labai įtakingų mokslo institucijų astronomai. Nors tai visai nesiderina su ankstesne teorija, kad viskas prasidėjo nuo "didžiojo sprogimo" (pradžioje buvo Žodis!) ir tikriausia viskas baigsis "didžiuoju krachu". Dabar išaiškinta, kad nuo to laiko, kai Žodis buvo ištartas, viskas tik tolsta nuo visko ir niekas niekada daugiau nebus ten, kur kažkada buvo.

Tarp kitų didžiųjų mokslo atradimų yra išdaigos su genais, vaistais ir vitaminais. Jau galima užkirsti kelią net kelių rūšių vėžiui. Galima pasigaminti avį ar karvę. Nemažai svarbos žmogaus sveikatai, kaip išaiškėjo, gali turėti kiaulės. Paršiuko gemalo arba embriono ląsteles persodinus žmogui į smegenis, galima įveikti Parkinsono ligą. Sakoma, kad Amerikoje yra pusė milijono tokių žmonių. O kiek visame pasaulyje? Tuo tarpu dar neaišku, kokie yra tokio gydymo šalutiniai padariniai. Bet jei būtų kriukšėjimas, tai gali kilti tam tik-

rų problemų ir susikalbėti, ir susikriuksėti. Maža to, gali kilti ir religinio bei politinio pobūdžio konfliktų, nes yra žmonių, kurie kiaulienos – nė į burną, o ką ir bekalbėti apie įkretimą į smegenis.

Niekas negali paneigti, kad pasitinkant 1999-uosius, tikrai buvo daug visokių atradimų. Norintiems užsiauginti plaukus atsirado Propecia, nors bėda su ja, kad nežinia, kur plaukai pradės augti. Kitas labai svarbus preparatas yra Viagra, sudarytas iš "vigor" ir "Niagara". Kaip nesunku suvokti iš tokio pavadinimo, preparatas veikia stipriau, negu visi kiti, sudėjus kartu. Praktika jau parodė, jog Viagra veikia taip stačiai, kad pasaulis griūva gulščiai ar net virsta aukštyje kėjom. Statistikos duomenys rodo, kad vien tik Amerikoje šitaip jau nuvirto daugiau kaip 250 solidžių ponų.

Neatsilikio ir aukštoji elitinė politika. Juk dar prisiminate, kad 1998-aisiais dažniausiai kartotas vardas buvo Monika. Viena tokį vardą turėjusi dirbo Baltuosiuose rūmuose ir prezidentas dėl jos buvo įpuolęs į didelę balą. (Bet, kaip matote, atsikėlė sausas.) Visi sako, kad Monika ten tik stažavosi, bet aš manau, kad specializavosi ir igijo nemažą patirtį. Tačiau, vienaip ar kitaip, Amerikos žmonėms žaidimai su Monika visai neužkliuvo ir jie laiko savo Prezidentą geru prezidentu. Metų pabaigoje jį net išrinko gerbtiniausiu žmogumi. Tokia pat garbė teko ir jo žmonai Hillary. Šitaip yra atiduodama pagarba šeimos vertybėms.

Tuo tarpu Lietuvoje valstybės valdymą nuo 1998 metų perėmė vadinamieji dypukai – Valdas Adamkus ir jo pagrindinis patarėjas Raimundas Mieželis. Nors Amerikos, Kanados, Australijos ir kitų tolimų šalių lietuvių spaudoje apstu mirties pranešimų ir užuojautų, šita rasė dar toli gražu nėra išnykusi. Adamkus buvo išrinktas ne tik Prezidentu, bet dar pripažintas ir "Metų žmogumi".

(Pabaiga – kitoje laidoje)

Mieli lietuviai ir Lietuvos bičiuliai,

Leiskite savo ir Lietuvos ambasados Vašingtone darbuotojų vardu širdingai pasveikinti Jus su šventomis Kalėdomis ir artėjančiais Naujaisiais Metais.

Džiaugdamiesi su Jūsų parama nuveiktais darbais, netrukus su viltimi ir lūkesčiu peržengsime trečiojo tūkstantmečio slenkstį. Noriu dar kartą padėkoti Jums už širdingą ir neįkainojamą pagalbą Lietuvai, tikėjimą ir meilę Tėvynei bei nuoširdžiai pakviesti Jus prasmingam bendram darbui ateityje Lietuvos ir Amerikos žmonių bendram labui.

Linkiu Jums ir Jūsų artimiesiems neblėstančios energijos, stiprios sveikatos ir pasisekimo visuose Jūsų sumanymuose.

Nuoširdžiai Jūsų,

Dr. Stasys Sakalauskas
Lietuvos Respublikos
Nepaprastasis ir Įgaliotasis Ambasadorius
Jungtinėse Amerikos Valstijose

JAV LB Švietimo taryboje

MOKINIAI RUOŠIASI KONKURSUI

LB Švietimo taryba skelbia lituanistinių mokyklų mokiniams 12-ąjį piešinių ir rašinių konkursą. Jo taisyklės išsiuntinės mokyklų vedėjams. Šis konkursas pritaikytas pradžios ir aukštesniųjų mokyklų mokiniams. Konkursai lavina mokinių vaizduotę ir tobulina jų lietuvių kalbos igūdžius.

PIEŠINIŲ KONKURSAS PRADŽIOS MOKYKLAI

Konkurso dalyviai suskirstyti į 4 grupes. Pirmąją grupę sudaro vaikų darželis ir 1-asis skyrius. Jiems pateiktas poetės Ramutės Skučaitės eilėraštis "Sargis ir vaistai". Konkurso dalyviai ant 8.5 x 11 colių dydžio balto ar kartoninio popieriaus ("poster-board") turi nupiešti šiam eilėraščiui pritaikytą piešinį. Piešėjai naudojami spalvotais pieštukais, kreida, flomasteriais arba akvareliniais dažais. Piešiniai bus premijuojami pagal išreikštą eilėraščio mintį ir estetiką. Piešiniai, neatitinkantys konkurso taisyklių, nebus vertinami.

Antroje grupėje dalyvauja 2-4 skyrių mokiniai. Tema: Adelės Abromaitienės apsakymėlis "Dobilukas ausyje". Dalyviai ant 8.25 x 11 colių dydžio balto popieriaus ar "posterboard" nupiešia apsakymėliui pritaikytą piešinį.

Trečiajai grupei priskirti 5-6 skyrių mokiniai. Užduotis: sukurti savo knygoženklį (*ex-libris*). Dalyvaujantiems pateikti pavyzdžiai. Piešimo technika: juodai rašančis tušinukas arba flomasteris. Knygoženkliai bus premijuojami pagal juose išreikštą kūrybingumą.

Ketvirtoje piešinių konkurso grupėje dalyvauja 7-8 skyrių mokiniai. Dalyviams reikia parašyti knygutę – sukurti pasaką ir ją iliustruoti. Pasaka turi būti tęsiama iki paskutinio puslapio. Knygu-

Regina Kučienė

LB Švietimo tarybos pirmininkė

tėje turi būti bent 5 iliustracijos. Knygutes kietais viršeliais galite gauti LB Švietimo taryboje: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL. 60641.

Konkurso dalyviai savo darbus siunčia konkurso vertinimo komisijos pirmininkei Vidai Brazaitytei: 12 St. Moritz Dr. Unit 201, Palos Park, IL 60464.

Piešiniai turi būti atsiųsti ne vėliau, kaip iki 2000 m. kovo 31 d. Konkurso premijų mecenatas – prel. kun. Juozas Prunskis.

RAŠINIŲ KONKURSAS PRADŽIOS MOKYKLŲ MOKINIAMS

Rašinių konkurso dalyviai suskirstyti į dvi grupes: pirmoje – 3-4, antroje – 5-8 skyrių mokiniai. Antrosios grupės dalyviai suskirstyti į dvi pogrupes: 5-6 ir 7-8 skyrių mokiniai.

Pirmosios grupės mokiniai turi sukurti pasaką pagal pateiktą paveikslą. Rašant pasaką, būtina aprašyti, kas, kur ir kada įvyko, kas šiuose įvykiuose dalyvavo ir kaip ten viskas vyko.

Antrosios grupės dalyviai sukuria legendą apie bet kurį Lietuvos kunigaikštį. Rašant legendą, būtina aprašyti, kas, kur ir kada vyksta, kaip vyksta.

Rašinių konkurso dalyviai savo darbus siunčia vertinimo komisijos pirmininkei Renatai Butauskienei: 11805 Jackson St., Burr Ridge, IL. 60521.

Konkursui pateikti darbai pasirašomi slaptyvardžiu. Atskirame voke įdedamas lapelis su vardu, pavarde, adresu, telefonu, mokykla ir skyriumi. Ant voko užrašomas slaptyvardis.

Konkurso komisijai darbus siųskite iki 2000 m. kovo

kovo 31-os dienos.

RAŠINIŲ KONKURSAS AUKŠTESNIŲJŲ MOKYKLŲ MOKINIAMS

LB Švietimo taryba skelbia rašinių konkursą 7, 8, 9 ir 10 klasių mokiniams. Pateiktos trys temos. Pirmoji tema: **Partizanai – Lietuvos**

Kai redaktorius mane paprašė parašyti apie *Cleveland, OH* "Aušros" aukštesniąją lituanistinę mokyklą, kuriai vadovauju, prisiminiau Ligijos Tautkuvienės straipsnius "Drauge" ir "Dirvoje" (Nr. 37). Nors tuose straipsniuose daugiausia buvo kalbama apie mokytojų studijų savaites, skaitytojams galėjo susidaryti įspūdis, jog lituanistinėse mokyklose jau nebemokoma nei rašybos, nei skyrybos, nei stilistikos pradmenų... Be abejo, yra mokyklų ar bent klasių, kuriose dėl mokinių labai silpno lietuvių kalbos mokėjimo (o kartais ir dėl tėvų nusistatymo) beįmanoma mokiniams perteikti tik elementariausias lituanistikos žinias. Bet manau, kad dar toli gražu ne visose Amerikos lituanistinėse mokyklose padėtis tokia liūdina.

Kadangi aukštesnioji mokykla *Cleveland, OH* veikia tik antrus metus po ilgos pertraukos, šiemet teturime tik 9-ąjį ir 10-ąjį skyrius. "Aušros" aukštesniojoje lituanistinėje mokykloje lietuvių kalbos pamokų pagrindinis tikslas yra mokinius išmokyti taisyklingai lietuviškai kalbėti ir rašyti. Kas savaitę mokomės bei kartojame rašybos ir skyrybos taisykles, plečiame mokinių žodyną. Rašome diktantus ir rašinius, ir ištaisome visas mokinių

didvyriai Aloyzo Barono romane "Vėjas lekia lyguma". Minimė rašytojo A. Barono 10-ąsias mirties metines. Reikia parašyti autoriaus biografiją ir romano ištraukos turinį, paaiškinti pokario laisvės kovotojų ryžtą, jų sunkią padėtį, nepalaužiamą valią už Nepriklausomą Lietuvą. Temą galima praplėsti savo giminių prisiminimais apie laisvės kovas Lietuvoje.

Antroji tema: **Kuo aš tikiu?**

Trečioji tema: **Pasitikėjimas ir atvirumas.**

Rašinio apimtis turi būti

ne mažiau kaip 400 mašinėle parašytų žodžių. Rašiniai pasirašomi slaptyvardžiu. Atskirame vokelyje įdedamas lapelis su vardu, pavarde, adresu, telefonu, mokykla ir klase. Konkurso vertinimo komisijos pirmininkė Alicija Brazaitienė. Rašinius siųsti: *Reginai Kučienei, 13641 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60641-8680.*

Piešinių ir rašinių konkurso mecenatas – prel. Juozas Prunskis, įsteigęs šiam tikslui specialų skyrių Lietuvių fonde. Švietimo taryba dėkinga mecenatui.

RIMTAI MOKOMĖS

Vida Bučmienė

padarytas klaidas. Mokiniai taip pat supažindinami ir su kirčiavimo pagrindais.

Beje, L. Tautkuvienė įspėjo, kad rašybos klaidų netaisymo mintis pas mus atėjo iš amerikiečių mokyklų. Ten tik anglų kalbos mokytojams įprasta taisyti rašybos klaidas, ir tai kartais – ne visas. O kitų dalykų dėstytojai dažnai visai nekreipia dėmesio į rašybą – jei tik įskaitoma, tai ir gerai... Gal dėl to mokiniai susidaro nuomonę, kad taisyklingai rašyti nėra svarbu, o gimnazijos išleidžia tiek daug faktiškų beraščių – *"functional illiterates"*.

Literatūros pamokose aptariami namie perskaityti lietuvių literatūros kūriniai. Apžvelgiame rašytojo aplinkos poveikį jo kūrybai ir tos kūrybos poveikį lietuvių tautai. Apibūdiname ir kai kurių kūrinių universalumą, neretai juos palyginame su anglų ar amerikiečių literatūros pavyzdžiais. Nagrinėjame ne tik kūrinių turinį, bet ir jo stilių. Taigi, mokiniai supažindinami ir su eilėdara, ir su stiliumi vaizdingumo priemonėmis. Kai skaitome dainas ar dainomis virtusius eilėraščius, juos ir padainuojame.

Istorijos pamokose pabrėžiama istorinių veikėjų ir to laiko aplinkybių sąveika. Prie įprasto vadovėlio vartojimo ir savo paruoštus "Lyginamosios istorijos pratimus".

Kai kuriose aukštesniosiose lituanistinėse mokyklose geografija dėstoma tik vienerius metus. "Aušroje" ji bus dėstoma visuose skyriuose. 9-ajame skyriuje pagiliname pradžios mokykloje įgytos Lietuvos fizinės geografijos žinios ir aptariamos dabartinės ekologinės problemos. 10-ajame ir 11-ajame skyriuose dėstoma socialinė ir ekonominė geografija, o 12-ajam skyriui numatytas smulkesnis Lietuvos sričių bei vietovių pažinimas ir naujausių ekonominių bei socia-

linių permaitinimų aptarimas.

Vartojame dabartinius Lietuvos gimnazijų geografijos vadovėlius bei darbo sąsiuvinius. O kadangi geresniam ekonominės bei socialinės geografijos supratimui reikia žinoti ir tai, kas įvyko praeityje, pasinaudojame ir dviejų seniau JAV-ose išleistų Lietuvos geografijos vadovėlių dalimis.

Istorijos ir geografijos pamokose į Lietuvą žiūrime realistiškai: pabrėžiame praeities ir dabartinius laimėjimus, bet neužglostau ir klaidų bei trūkumų, kad mokiniai mokytojos nekaltingų melagyste, o tie, kurie dar nėra buvę Lietuvoje, vėliau nenusiviltų pamatę, jog Lietuva nėra kažkokia pasakų šalis.

Aptarus dabartinę arba praeities problemą, kartais klasę suskirstau į grupes po du-tris mokinius ir juos paprašau išvaizduoti, kad jie yra Seimo arba Vyriausybės nariai, kuriems reikia rasti geriausią išeitį. Paskui kiekviena grupelė savo išvadas pristato klasei, o kiti gali jų sumanymus kritikuoti. Tikiuosi, kad mokiniams tai padės įsisąmoninti tų problemų sudėtingumą ir įvertinti kai kuriuos praeities veiksmus.

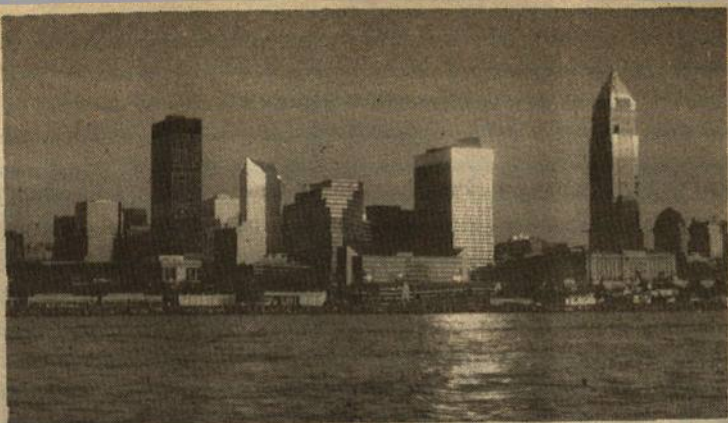
Kasmet dar būna po kelias tautinių šokių teorijos pamokas ir keliolika tikybos pamokų.

Šiemet visi mokiniai turi meninių polinkių. Aplankalų viršeliai ir sąsiuviniai laukia neretai išdabinti piešiniais (puiku, jei nebandoma to meno kurti pamokų metu). Per pertraukas beveik visi mėgsta paskambinti klasėje stovinčiu pianinu, o lentoje dažnai išdygsta ar karikatūra, ar humoristinis posmelis, ar trumputėlė pasakėlė... Po pamokų dauguma mokinių dalyvauja tautinių šokių bei kankliavimo pamokose, vykstančiose čia pat, Dievo Motinos parapijos patalpose.

Kaip mums sekasi? Neblogai. Visi mokiniai daro (Nukelta į 12 p.)

Gubernatoriaus George H. Ryan remiamoje Jungtinių tautų dienos programoje. Tarp išeivių iš Indijos, Bangladešo ir Pakistano matome ir lietuvių Lidiją Ringienę (antros eilės viduryje). Dešinėje – gubernatoriaus padėjėja tautybių reikams Pat Michalski.

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

2000 metai

• VASARIO 13 d., 3 v. p. – Vasario 16-osios minėjimas Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje. Rengia ALT ir JAV LB apylinkės valdyba.

• KOVO 19 d. - Tradicinė skautijos Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijoje.

• BALANDŽIO 15-16 d., šeštadienį ir sekmadienį, Nijolės Palubinskienės ir Linos Palubinskaitės meno darbų

paroda Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia korporacija "Giedra".

• GEGUŽĖS 27 d., šeštadienį - skautiškos veiklos 50-mečio šventė.

• BIRŽELIO 10 d., šeštadienį – trijų chorų: *Chicago* – "Dainavos", *Cleveland* "Exultate" ir *Toronto* "Volumens" koncertas CIM (Cleveland Institute of Music) salėje.

* * *

Prašome organizacijų vadovus arba jų įgaliotus asmenis kuo anksčiau pranešti redakcijai apie planuojamus renginius.

"DIRVAI" AUKOJO

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė	
Grand Rapids MI	100
J.Jurkūnas, St. Pete. B., FL	65
A.Jonušas, Palos Pk., IL	50
V.Šeštokas, Los Angeles, CA	50
G.Stankūnas, Cos Cob, CT	50
S.Petrulis, Omaha, NE	40
J.Cukuras, Chicago, IL	25
A.Dilba, Phila., PA	25
V.Matulius, Stuart, FL	25
A.Markevičius, St. Mon., CA	25
V.Sakas, St. Petersburg, FL	25
D.Jakas, Norristown,	25
Amerikos lietuvių respublikonų lyga, IL	25
L.Hoffman, Oak Lawn, IL	20
J.Rimkūnas, N. Buffalo, MI	20
T.Sperauskas, Glen C., NY	20
V.Bakūnas, Willowick, OH	15
A.Bimbiris, Desert H.S., CA	15
E.Brazauskas, Wickliffe OH	15
K.Gricius, Santa Monica, CA	15
D.Nasvytis, Cleveland, OH	15
E.Laniauskas, Mentor, OH	15
A.Lapšys, Bloomfield H. MI	15
B.Maurutis, St. Pete., FL	15
P.Michelevičius, St. Pete. FL	15
D.Mikoliūnas, Wlby., OH	15
A.Reventas, Houston, TX	15

R.Vaitys, Highland P. IL	15
P.Vaškys, Cheltenham, PA	15
K.Barmus, Torrance, CA	10
Dr.A. Čepulis, Wlby H. OH	10
K.Damijonaitis, Deerfield FL	10
P.Dovydaitis, Los Angel. CA	10
S.Kalnins, Oak View, CA	10
Dr.A.Kisieliūsis, Daytona, FL	10
P.Masalaitis, Wayne, PA	10
A.Steponauskas, Juno B., FL	10
V.Bagdonavičius, Phila. PA	5
J.Brantas, Millbury, MA	5
V.Raila, Chicago, IL	5
D.Sodeika, Torrance, CA	5
A.Vasis, Cleveland, OH	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Gerbiamieji, prisimindami buvusį "Dirvos" redaktorių a. a. Vytautą Gedgaudą ir užjausdami jo žmoną Stefą, siunčiame "Dirvai" paremti \$50.00 (US) auką.

A.S. Draugeliai
V.L. Sendžikai

Pasiruošimas JAV Prezidento rinkimams

SUSIPAŽINIMAS SU AL GORE

Kristina Juozapaitytė

Gruodžio 13 d. JAV viceprezidentas ir vienas iš demokratų partijos kandidatų į prezidentus *Al Gore*, lankdamasis Ohio valstijoje, pirmiausia susitiko su LTV plieno kompanijos darbininkais ir pasakė jiems kalbą. Po to viceprezidentas apsilankė *Euclid Manor* pokylių centre. Ten įvyko jo susitikimas su apytiksliai 250 demokratų partijos atstovų ir aukštųjų miesto bei valstijos pareigūnų. Dalyvavo ir apie 400 demokratų rinkėjų. Susitikimui pasibaigus, įvyko *Cuyahoga* apskrities demokratų prieškalėdinis pobūvis.

Al Gore savo pasisakymuose pabrėžė, kad jeigu bus išrinktas Prezidentu, būsiąs "visų žmonių prezidentu, jų atstovu". Jis pranešė, kaip galima palaikyti tiesioginį ryšį su juo. *Al Gore* nurodė, jog būtina imtis atsakomybės ir kovoti dėl visuomenės reikalingų ne vienoje apskrityje, ne vienoje valstijoje, bet visoje šalyje, atstovaujant tiek jaunesniems, tiek ir vyresniems. Jis nori ruošti Ameriką gyvenimui 21-ajame šimtmetyje.

Žmonės stovėjo tarp jūros plakatų "GORE 2000" ir jautėsi, kaip jo draugai. *Al Gore* pirmiausia pranešė, kad jis norėtų susipažinti su visais žmonėmis ir nepaliks salės tol, kol su jais visais nepasivesikins. Todėl susitikimo dalyviams atsirado gera proga su kandidatu pasikalbėti asmeniškai. Jis atidžiai kreipė dėmesį į žmonių prašymus.

Buvo proga jo paklausti apie paramą Lietuvos siekiams įstoti į NATO. *Al Gore* atsakė, kad Amerikos vyriausybė nori plėsti NATO ir atidžiai svarsto, kaip padėti Lietuvai. Susitikimas su visuomene vyko itin šiltai ir draugiškai.

Viceprezidentą *Al Gore* visuose susitikimuose lydėjo JAV kongresmenas *Dennis Kucinich*. Jis teigė, jog aiškiai matyti, kaip *Al Gore* dirba ir kovoja dėl žmonių gerovės. Kongresmenas *Dennis Kucinich* sakė, kad gerai pažįsta kandidatą, nes ne vienerius metus su juo dirbo kartu, tobulindamas sveikatos apdraudą ir paramą mokslui. *Al Gore* palaikė kongresmeno *Dennis Kucinich* ir kongresmenės *Stephanie Tubbs-Jones* pasiūlymus.

Cuyahoga apskrities igaliotinis ir demokratų partijos pirmininkas *Jimmy Dimora* pristatė *Al Gore* visiems klausytojams. Jis pažymėjo, kad *Al Gore* gerai žino mūsų išrinktus pareigūnus, todėl būtų svarbu turėti draugą Baltuosiuose Rūmuose *Washington, D.C.* Igaliotinis *J. Dimora* sakė esąs patenkintas tuo, kad *Al Gore* skyrė nemažą dėmesį etniniam reikalams. Jis siūlė remti dabartinio viceprezidento *Al Gore* kandidatūrą dar ir todėl, kad JAV ekonomika yra geriausia jau visą dešimtmetį.

Al Gore tikisi ir toliau išlaikyti dabartinę ekonomikos gerovę. Jis kalbėjo:

– Mes turime garantuoti, kad teisingai valdysime biudžetą, nepadarydami didelių klaidų, kurios vėl nustumtų kraštą prie deficitinio biudžeto. Labai svarbus dalykas rinkimuose yra pasirinkti tokį

kandidatą į Prezidentus, kuris turi patirties, žino, kaip pasiekti, kad JAV ekonomika būtų tvirta ir auganti.

Pats Al Gore turi 23 metų darbo valdžioje patirtį. Jis yra nusiteikęs prieš neapgalvotus bandymus keisti mokesčių planus, kurie gali sunaikinti visus mokesčių likučius.

– Tie likučiai yra mūsų krašto pinigai, mūsų socialinis saugumas, mūsų apylinkės, mūsų mokyklos, mūsų visų ateitis. Mums reikalinga tokia biudžeto sistema, kuri užtikrintų saugią visų žmonių ateitį", - sakė kandidatas.

AL Gore pabrėžė, kaip svarbu investuoti lėšas, kurios būtų panaudotos universaliai sveikatos apdraudai. Jis siekia, kad būtų stropiai laikomasi įstatymuose apibrėžtų ligonių teisių. Būtų klaidinga palikti gyvybinių klausimų sprendimą biurokratams, atstovaujantiems apdraudos kompanijas. *Al Gore* taip pat žada atkurti ir pagerinti mokytojų kokybę valstybinėse mokyklose, o ypač – atkurti pagarbą mokytojams.

Euclid meras *Paul Oyaski* sakė, kad jam garbė priimti dabartinį viceprezidentą šiame mieste. Tiek miesto, tiek visos *Cuyahoga* apskrities ekonomika yra tvirta. Baigdamas *P. Oyaski* pasakė:

– Tikiu, kad *Al Gore* laimės rinkimus ir taps JAV prezidentu.

Dr. VIKTORAS STANKUS

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 2000 Metų proga sveikina a.t.a. brolio JULIAUS vaikučius – Kristiną ir Andriuką, jų senelius – Eleonorą ir Kazimierą Gaižučius, savo tėvelius – Mariją ir Igną Stankus, kitus gimines, draugus ir pacientus.

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS Į LIETUVĄ – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser – Įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

V. R. MATAS

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

Visi teisiniai pataravimai

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(440) 473-2530

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

DIRVA

Susitikime su rėmėjais (iš kairės): kong. *Stepanie Tubb-Jones*, viceprez. *Al Gore* ir kongr. *Dennis Kucinich*. Už jų – *Cuyahoga* apskrities igaliotinis *Jimmy Dimora*.

Kristinos Juozapaitytės nuotr.

RIMTAI MOKOMĖS

(Atkelta iš 10 p.)

pažangą, nors kartais ir ne taip greit, kaip norėtusi. Ar visi mokiniai visas pamokas mėgsta ir į visus užsiėmimus entuziastiškai įsijungia? Tai būtų svajonė, o gyvename tikrovėje. Kaip kasdieninėje mokykloje, taip ir šeštadieninėje, vieni mokiniai labiau mėgsta vienus dalykus, kiti – kitus. Visi kartais nusiskundžia, kad namie reikia paruošti pamokas. Tai nenuostabu. Juk ir mes, suaugusieji, atsimename, kaip patys mokyklos suole "padejuodavome" dėl užduotų pamokų... Tačiau namų darbai yra neišvengiama moksleivio gy-

venimo dalis, be kurios joks rimtas mokymasis nebūtų įmanomas, juo labiau lituanistinėje mokykloje, kur klasėje tesimokome vos po porą valandų per savaitę. Mokytojai turi stengtis dėstomuosius dalykus perteikti mokiniams suprantamai ir įdomiai. Tačiau perdėtas pataikavimas mokiniams neišsina į naudą. Kartais reikia atsiminti, kad "mokslo šaknys – karčios, bet vaisiai – saldūs".

Žinoma, ne visa, kas tin-ka aukštesniajai mokyklai, darytina pradžios mokykloje. Tautinis auklėjimas – sudėtingas dalykas. Bet čia – jau kita tema.

"DRAMOS SAMBŪRIO" VEIKLOS 45-METIS

(Atkelta iš 8 p.)

perteikė ilgametis žymus režisierius ir pastatymų scenų dekoratorius Petras Maželis.

Dabartiniu metu su Sambūriu dažniau darbuojasi režisierius Algimantas Žemaitaitis, į vaidinimus įtraukdamas vis daugiau jaunų žmo-

nių. Dabar "Dramos sambūrio" tokia vadovybė: pirmininkė Ema Dovydaitytė, išdininkė Ramunė Vitkienė, sekretorius Amandas Ragauskas, valdybos nariai – Sigutė Mikutaitytė-Miller ir Aloyzas Pečiulis. Visi jie – ir gabūs aktoriai.

A.R.

OVERSEAS GROCER

darbuotojai sveikina

Cleveland, Ohio ir jo apylinkių
lietuvius

su šv. Kalėdomis ir
Naujaisiais
– 2000-aisiais metais

*Linkime Jums stiprios sveikatos
ir primename, kad mūsų parduotuvėje
Jūs galite įsigyti įvairiausių skanumynų
savo šventiniam stalui,
o taip pat užsisakyti karštus patiekalus,
kuriuos pagaminsime Jūsų nurodytu laiku.*

Linksmų švenčių!

1341 SOM Center Rd.
Mayfield Hts.

tel. (440) 449-6010
tel. (440) 684-1603

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

1984 - 1999

15

YEARS OF EXCELLENCE

**SAVI
PAS SAVUS!**

XXXXXXXXXXXX

**KVIEČIAME
VISUS
I
TAUPĄ!**

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

The World is Changing!

Can you afford not to have Internet Access?

Xcelnet offers you One full Year of Unlimited Internet Access for \$125 with this ad. Web Hosting Starts at 19.95 / month.

Call now 216-382-9033

You will be online today. Guaranteed. Tired of busy signals? Excellent Service. Free E-Mail & Web Space.

SUPPORT IN LITHUANIAN AVAILABLE

Don't have a computer? We have new and refurbished systems starting from \$399.

Monitors and Printers available.